

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი

სალომე იმნაძე

არგენტინის საზოგადოებრივ-გეოგრაფიული დახასიათება

ნაშრომი შესრულებულია საზოგადოებრივი გეოგრაფიის ბაკალავრის
აკადემიური ხარისხის მოსაპოვებლად

ნაშრომის ხელმძღვანელი: გიორგი გოგსაძე

გეოგრაფიის დოქტორი,

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ასოცირებული პროფესორი

თბილისი

2024

ანოტაცია

ნაშრომში მიმოვიხილავთ, არგენტინის მოსახლეობის რაოდენობის დინამიკას, სქესობრივ-ასაკობრივ, დასაქმების სტრუქტურებს. შევხებით, არგენტინის რელიგიურ და ეთნო-ლინგვისტურ ჯგუფებს. ვისაუბრებთ, ქვეყნის განვითარების მოკლე ისტორიაზე, თუ რა ადგილი უკავია გლობალურ სისტემებში და სტრუქტურებში.

მეურნეობა, ყველა ქვეყნისთვის, ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სფეროა. მოცემულ ნაშრომში სიღრმისეულად გამოვიკვლევთ არგენტინის მეურნეობის ჩამოყალიბებისა და განვითარების ისტორიას, ასევე მშპ სტრუქტურის ფორმირებას.

ნაშრომი ეყრდნობა, სხვადასხვა მეცნიერულ ნაშრომებსა თუ კვლევებს, მსოფლიოში წამყვანი საერთაშორისო ორგანიზაციების პუბლიკაციებსა და სტატისტიკებს. გამოყენებული იქნება სხვადასხვა ელექტრონული ნაშრომები, საილუსტრაციო მასალები, რომელთა დაგვიხმარება ინფორმაციის უკეთ აღქმაში.

სარჩევი

შესავალი.....	1
თავი1. ქვეყნის ორგანიზაცია და მართვა.....	2
1.1 არგენტინის ფორმირების ისტორია.....	2
1.2 ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ორგანიზაცია.....	4
1.3 არგენტინის პოლიტიკური სისტემა.....	5

1.4 ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დონე	7
თავი2. ქვეყნის ბუნებრივი რესურსების და პირობების სამეურნეო შეფასება.....	9
თავი3. მოსახლეობა.....	14
3.1 მოსახლეობის რაოდენობის დინამიკა	14
3.2 მოსახლეობის ეთნო-ლინგვისტური და რელიგია	17
3.3 ურბანიზაცია და დიდი ქალაქები	19
თავი4. მეურნეობის ზოგადი მიმოხილვა.....	21
4.1 არგენტინის ეკონომიკის მოკლე ისტორია	21
4.2 მშპ სტრუქტურა და ფორმირება	23
თავი5. მეურნეობის სექტორული ანალიზი	25
5.1 პირველადი სექტორი	25
5.2 მეორედი სექტორი	32
5.3 მესამეული/მეოთხეული სექტორი	37
თავი6. ქვეყნის ადგილი გლობალურ სისტემებში და სტრუქტურებში.....	48
6.1 ჰუმანური განვითარებისა და დემოკრატიის ინდექსი	48
6.2 გლობალურ და რეგიონალურ ორგანიზაციებში მონაწილეობა	50
ბიბლიოგრაფია	53

შესავალი

არგენტინა მრავალფეროვანი და ენერგიული ქვეყანაა, რომელიც მდებარეობს სამხრეთ ამერიკის სამხრეთ ნაწილში. ეს არის სიდიდით მერვე ქვეყანა მსოფლიოში და სიდიდით მეორე სამხრეთ ამერიკაში, ესაზღვრება ჩილეს დასავლეთით, ბოლივიას და პარაგვაის ჩრდილოეთით, ბრაზილიას ჩრდილო-აღმოსავლეთით, ურუგვაის აღმოსავლეთით და სამხრეთ ატლანტის ოკეანეს. ქვეყნის დედაქალაქი და უდიდესი ქალაქია ბუენოს აირესია.

რუკა 1. ნახევარსფეროს რუკა ორიენტირებულია - 95, 60-ზე, ორთოგრაფიული პროექციის გამოყენებით, მექანიკური გრინგერის პერლის სკრიპტის გამოყენებით ბუნებრივი დედამიწის მონაცემებით (1:50000 გარჩევადობა, გამარტივებული 0,25 პიქსელადმდე). არგენტინა ხაზგასმულია მწვანეში.

არგენტინას აქვს მდიდარი კულტურული მემკვიდრეობა, ევროპელი ემიგრანტების ძლიერი გავლენით, განსაკუთრებით ესპანეთიდან და იტალიიდან. ოფიციალური ენა ესპანურია. ქვეყანა ცნობილია თავისი წვლილით ლიტერატურაში, მუსიკაში, ცეკვაში (როგორცაა ტანგო)

არგენტინის ლანდშაფტი მრავალფეროვანია,

გამოსახულია ანდეზის მთები დასავლეთით, ვრცელი პამპასის დაბლობები ცენტრალურ რეგიონში და პატაგონიის პლატო სამხრეთით. ქვეყანა ასევე გამოირჩევა ბუნებრივი

საოცრებებით, როგორცაა იგუაზუს ჩანჩქერი და მყინვარების ეროვნული პარკი.

არგენტინას აქვს შერეული ბაზრის ეკონომიკა, რომელიც ორიენტირებულია სოფლის მეურნეობაზე, მრეწველობასა და მომსახურებაზე. ის არის სოფლის მეურნეობის პროდუქტების, მათ შორის სოიოსა და საქონლის ხორცის ძირითადი გლობალური მწარმოებელი და ექსპორტიორი. თუმცა, ბოლო წლებში ქვეყანა აწყდება ეკონომიკურ გამოწვევებს, მათ შორის ინფლაციასა და ვალის საკითხებს.

მე-20 საუკუნეში არგენტინამ განიცადა პოლიტიკური არასტაბილურობისა და სამხედრო მმართველობის პერიოდები. ქვეყანა დემოკრატიაზე გადავიდა 1983 წელს და მას შემდეგ, ზოგადად, ინარჩუნებს დემოკრატიულ მმართველობას.

არგენტინის ბუნებრივი სილამაზის, კულტურული სიმდიდრისა და ისტორიული მნიშვნელობის კომბინაცია მას მომხიბვლელ და დინამიურ ქვეყანად აქცევს.

სურათი 1. არგენტინის ოფიციალური დროშა და გერბი
<https://www.state.gov/countries-areas/argentina/argentina-flag/>

1. ქვეყნის ორგანიზაცია და მართვა

1.1 ქვეყნის ფორმირების ისტორია

არგენტინის, როგორც ქვეყნის ჩამოყალიბების, მოიცავს საკმაოდ მდიდარ ისტორიას. არგენტინის ქვეყნის ჩამოყალიბება არის ისტორიული პროცესი, რომელიც მოიცავს სხვადასხვა ფაქტორების დაახლოებას, მათ შორის ძირძველ კულტურებს, ესპანეთის კოლონიზაციას, დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლას და ერთიანი

ეროვნული სახელმწიფოს ჩამოყალიბებას. მოკლედ, მივყვებით ქრონოლოგიას. ევროპელი კოლონიზატორების მოსვლამდე ტერიტორია, რომელიც ახლა არგენტინაა, დასახლებული იყო სხვადასხვა ძირძველი ჯგუფები, განსხვავებული ენებით, კულტურებითა და ცხოვრების წესით. ძირძველი ჯგუფების მაგალითებია მაპუჩე, გუარანი, კურანდიები და სხვები.

ესპანელი მკვლევარი ხუან დიას დე სოლისი 1516 წელს ჩავიდა ამ მხარეში, რაც აღნიშნავდა პირველ ევროპული კონტაქტს.

1536 წელს პედრო დე მენდოზას მიერ ბუენოს-აირესის დაარსებამ აღნიშნა კოლონიზაციის ადრეული მცდელობა, მაგრამ დასახლება მიატოვეს ძირძველ მოსახლეობასთან კონფლიქტისა და გაჭირვების გამო. რეგიონი გახდა პერუს ვიცე-სამეფოს ნაწილი, მაგრამ 1776 წელს ესპანეთმა შექმნა რიო-დე-ლა-პლატას ვიცე-სამეფო, ბუენოს აირესით, როგორც მისი დედაქალაქი, რაც აღიარებს ტერიტორიის მზარდ ეკონომიკურ და სტრატეგიულ მნიშვნელობას.

განმანათლებლობის იდეებმა და მეზობელ ქვეყნებში დამოუკიდებლობის მოძრაობების წარმატებამ შთააგონა არგენტინელი ინტელექტუალები. 1810 წლის 25 მაისს მაისის რევოლუციამ აღნიშნა არგენტინის დამოუკიდებლობის ომის დასაწყისი ესპანეთის მმართველობის წინააღმდეგ. სამხედრო ლიდერებმა, როგორცაა ხოსე დე სან მარტინი და სიმონ ბოლივარი, გადამწყვეტი როლი ითამაშეს დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლაში. სან-მარტინის ბრძოლა იყო მთავარი მოვლენა,, რომელმაც ქვეყანა მიიყვანა დამოუკიდებლობამდე.

1853 წელს არგენტინამ მიიღო თავისი პირველი კონსტიტუცია, სადაც შეიქმნა ფედერალური მთავრობა. არგენტინა დემოკრატიას დაუბრუნდა 1983 წელს და მას შემდეგ ქვეყანამ გადალახა ეკონომიკური გამოწვევები და პოლიტიკური ცვლილებები.

არგენტინის ჩამოყალიბება ასახავს რთულ ისტორიულ მოგზაურობას, რომელიც მოიცავს ძირძველ ცივილიზაციებს, ევროპულ კოლონიზაციას, ბრძოლას დამოუკიდებლობისთვის. (Governments of Argentina 2015)

1.2 ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ორგანიზაცია

2022 წლის იანვრის მონაცემით, არგენტინა დაყოფილია 23 პროვინციად და ერთ ავტონომიურ ქალაქად. თითოეულ პროვინციას აქვს საკუთარი მთავრობა და კონსტიტუცია, ისინი შემდგომ იყოფა დეპარტამენტებად და მუნიციპალიტეტებად. დედაქალაქი ბუენოს აირესი არის ავტონომიური ფედერალური ოლქი. არგენტინა არის ფედერაცია, რაც იმას ნიშნავს, რომ ქვეყანა დაყოფილია ავტონომიურ პროვინციებად და ერთ ფედერალურ ოლქად (ავტონომიური ქალაქი ბუენოს აირესი). თითოეულ

რუკა 2. არგენტინის პოლიტიკური რუკა

პროვინციას აქვს საკუთარი მთავრობა და კონსტიტუცია, ადგილობრივი საქმეთა დამოუკიდებლად მართვის შესაძლებლობა. არგენტინა მოქმედებს, როგორც საპრეზიდენტო რესპუბლიკა, სადაც ერთ პრეზიდენტი ემსახურება როგორც სახელმწიფოს მეთაური.

ქვეყანას ხელმძღვანელობს პრეზიდენტი, რომელიც პასუხისმგებელია კანონების შესრულებასა და აღსრულებაზე. პრეზიდენტი ასევე არის შეიარაღებული ძალების მთავარსარდალი.

საკანონმდებლო ფილიალი შედგება ეროვნული კონგრესისგან, ორპალატიანი საკანონმდებლო ორგანო, ორი პალატი - დეპუტატთა პალატა და სენატი. ორივე პალატის წევრებს სახალხო კენჭისყრით ირჩევენ. აღმასრულებელი და საკანონმდებლო შტოებისგან დამოუკიდებელი სასამართლო სისტემა განმარტავს და იყენებს კანონებს. არგენტინის უზენაესი სასამართლო არის ქვეყნის უმაღლესი სასამართლო.

არგენტინაში იმართება რეგულარული არჩევნები სხვადასხვა ოფისებისთვის, მათ შორის პრეზიდენტის, ეროვნული კონგრესისა და პროვინციული მთავრობებისთვის. საარჩევნო პროცესი შექმნილია დემოკრატიულად, რაც მოქალაქეებს საშუალებას აძლევს მონაწილეობა მიიღონ თავიანთი წარმომადგენლების შერჩევაში. 2001 წლიდან სენატორები ირჩევენ პირდაპირ, თითოეული პროვინცია და ფედერალური დედაქალაქი წარმოდგენილია სამი სენატორით. სენატორები ექვსწლიანი ვადით მსახურობენ. ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ სენატის ერთი მესამედი ირჩევს ხელახლა არჩევას. დეპუტატთა პალატის წევრები პირდაპირი წესით აირჩევიან ოთხწლიანი ვადით. ამომრჩევლები ქვედა პალატის წევრთა ნახევარს ყოველ ორ წელიწადში ერთხელ ირჩევენ. ორივე პალატა არჩეულია პროპორციული წარმომადგენლობის სისტემით. ქალთა წარმომადგენლობა კონგრესში - მთლიანი ადგილების თითქმის მესამედზე - მსოფლიოში ყველაზე მაღალ ადგილზეა, წარმომადგენლობით ევროკავშირის (ევროკავშირის) ქვეყნებთან შედარებით, როგორცაა ავსტრია და გერმანია.

კონსტიტუცია ადგენს სასამართლოს, როგორც დამოუკიდებელ სამთავრობო ერთეულს. პრეზიდენტი ნიშნავს უზენაესი სასამართლოს წევრებს სენატის თანხმობით. პრეზიდენტი მაგისტრატთა საბჭოს რეკომენდაციით ნიშნავს სხვა ფედერალურ მოსამართლეებს. უზენაეს სასამართლოს უფლება აქვს საკანონმდებლო აქტები არაკონსტიტუციურად გამოაცხადოს. (Argentina 12.08)

1.3 არგენტინის პოლიტიკური სისტემა

არგენტინა არის საპრეზიდენტო დემოკრატიული რესპუბლიკა, სადაც პრეზიდენტი არის სახელმწიფოს მეთაური და შეიარაღებული ძალების მთავარი

ხელმძღვანელი. მთავრობა მოქმედებს სამ შტოში: აღმასრულებელი, საკანონმდებლო და სასამართლო. პრეზიდენტი მთავრობის სამივე იარაღიდან ყველაზე ძლიერია და აქვს უფლებამოსილება შეიმუშაოს თავისი კანონპროექტები, გამოაცხადოს საგანგებო მდგომარეობა.

პრეზიდენტი ახორციელებს აღმასრულებელ ხელისუფლებას. მოსახლეობა ირჩევს პრეზიდენტს და ვიცე-პრეზიდენტს საყოველთაო კენჭისყრის გზით. არჩევნები ტარდება. პრეზიდენტი და ვიცე-პრეზიდენტი მსახურობენ ოთხწლიანი ვადით. ამის შემდეგ პრეზიდენტი ნიშნავს მინისტრებს, რომლებიც იქნებიან მინისტრთა კაბინეტის წევრები. ბოლო არჩევნები. ბოლო არჩევნები არგენტინაში 2023 წლის 22 ოქტომბერს ჩატარდა. არგენტინას აქვს ორპალატიანი ეროვნული კონგრესი. კონგრესი შედგება სენატისა და დეპუტატთა პალატისგან. ვიცე-პრეზიდენტი თავმჯდომარეობს სენატს, რომელსაც ჰყავს 72 წევრი, რომლებიც აირჩევიან პირდაპირ მრავალმანდატიან ოლქებში მარტივი კენჭისყრით. დეპუტატთა პალატას ჰყავს 257 წევრი, რომლებიც აირჩევიან პირდაპირ მრავალმანდატიან ოლქებში პროპორციული კენჭისყრით. სენატი მუშაობს ექვსი წლის განმავლობაში, ხოლო დეპუტატები მსახურობენ ოთხი წლის განმავლობაში. თითოეული პროვინცია პირდაპირ ირჩევს დეპუტატებს, რომლებიც წარმოადგენენ ხალხს და სენატორებს, რომლებიც წარმოადგენენ რაიონებს. თითოეული ოლქი ირჩევს დეპუტატებს პროპორციული წარმომადგენლობით და სამი სენატორი, რომლებიც წარმოადგენენ ორ უმრავლესობას და ერთ უმცირესობას. სენატის ფუნქციები მოიცავს ფედერალური შემოსავლების პოლიტიკის შეცვლას, საერთაშორისო ხელშეკრულებების რატიფიცირებას, პრეზიდენტის ან კაბინეტში წარდგენილ კანდიდატების დადასტურებას. მას ასევე შეუძლია არ მოიწონოს ან დაამტკიცოს ცვლილებები კონსტიტუციურ კანონებთან დაკავშირებით. დეპუტატთა პალატა ასრულებს ფუნქციებს, როგორცაა ჯარის შედგენა და გადასახადების დაწესება.

არგენტინაში 16 წელზე უფროსი ასაკის ყველა მოქალაქეს აქვს ხმის მიცემის უფლება. ხალხი ირჩევს პრეზიდენტს და ვიცე-პრეზიდენტს პროპორციული

წარმომადგენლობით საყოველთაო ზრდასრულთა ხმის უფლებით. არჩევნები არის თავისუფალი და სამართლიანი. მოქალაქეები დეპუტატებს დახურული სიით ირჩევენ, რაც იმას ნიშნავს, რომ მათ არ აქვთ უფლება შეცვალონ კანდიდატების სიაში გამოჩენის რიგი. ყველა საარჩევნო ოლქს აქვს თავისი საარჩევნო კანონი.

არგენტინამ 1853 წელს მიიღო კონსტიტუცია, რომელიც არეგულირებს მთავრობისა და ხალხის საქმიანობას. კონსტიტუცია ითვალისწინებს ფედერალურ გაერთიანებას, სადაც ძალაუფლება ნაწილდება პროვინციების მმართველ ორგანოებზე. თუმცა მთავრობა აგრძელებს კონსტიტუციის შეჩერებას და გადახედვას. კონსტიტუციაში შეტანილ ცვლილებებს შორის არის ისეთი ელემენტები, როგორცაა პრეზიდენტის უფლებამოსილების ვადის შემცირება, პრეზიდენტის ხელახალი არჩევის დებულება და ხმის მიცემის ორრაუნდიანი სისტემის შემოღება, თუ კანდიდატი მიიღებს ხმების 45%-ზე ნაკლებს. (Worldatlas argentina)

1.4 ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების დონე

მთლიანი შიდა პროდუქტით (მშპ) დაახლოებით 650 მილიარდი აშშ დოლარით, არგენტინა ლათინური ამერიკის ერთ-ერთი უდიდესი ეკონომიკაა.

არგენტინას აქვს უზარმაზარი ბუნებრივი რესურსები ენერგეტიკასა და სოფლის მეურნეობაში. მისი 2,8 მილიონი კვადრატული კილომეტრის ტერიტორიის ფარგლებში, არგენტინა დაჯილდოებულია არაჩვეულებრივი ნაყოფიერი მიწებით, გაზისა და ლითიუმის მარაგებით და აქვს განახლებადი ენერჯის დიდი პოტენციალი. არგენტინა არის საკვების წამყვანი მწარმოებელი ფართომასშტაბიანი სოფლის მეურნეობისა და მეცხოველეობის ინდუსტრიით. გარდა ამისა, არგენტინას აქვს მნიშვნელოვანი შესაძლებლობები წარმოების ზოგიერთ ქვესექტორში და ინოვაციური სერვისები მაღალტექნოლოგიურ ინდუსტრიებში.

მიუხედავად იმისა, რომ არგენტინის ეკონომიკა 2022 წელს 5%-ით გაფართოვდა, დამანგრეველი გვალვის გავლენა მოსალოდნელია 2023 წელს 2,5%-იან ნეგატიურ ზრდას. მოსალოდნელია, რომ ზრდა დაჩქარდება 2024 წელს, გაუმჯობესებული კლიმატური პირობების, სოიოს ისტორიულად მაღალი ფასების და ინვესტიციების გაგრძელების გამო. ენერგეტიკის სექტორში, რაც საშუალებას მისცემს ქვეყანას შეამციროს გაზის იმპორტი და გააუმჯობესოს საგარეო ანგარიშები. ძლიერმა გვალვამ გააუარესა ეკონომიკური პირობები და კიდევ უფრო გააძლიერა

მანამდე არსებული მაკრო დისბალანსი. წლიური ინფლაცია 2023 წელს დაჩქარდა და აგვისტოში 124 პროცენტს მიაღწია, რაც მოსახლეობის მარგინალიზებულ სეგმენტებს შეეხო. 2023 წლის სექტემბერში გამოქვეყნებული ეროვნული სტატისტიკის მიხედვით, სიღარიბე 40,1%-ს შეადგენს, უკიდურესი სიღარიბე კი 9,1%-ს. არგენტინა ამჟამად (2022 წლის დასაწყისიდან) არის 30-თვიანი გაფართოებული ფონდის (EFF) ფარგლებში საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან (IMF). 2023 წლის აგვისტოს ბოლოსთვის სსფ-ის აღმასრულებელმა საბჭომ დაასრულა პროგრამის ერთობლივი მეხუთე და მეექვსე მიმოხილვა, რაც არგენტინას მისცა წვდომა დაახლოებით 7,5 მილიარდ აშშ დოლარზე. ისტორიული გვალვის გამო 2023 წლის ივნისის ბოლომდე გამოტოვებული იქნა პროგრამის ძირითადი მიზნები. ასევე დამტკიცდა ცვლილებები რეზერვის დაგროვების სამიზნე, ისევე როგორც პირველადი ფისკალური ბალანსის (ნომინალური) და დეფიციტის მიზნების მონეტარული დაფინანსების ვალდებულებასთან ერთად ახალი პოლიტიკის პაკეტის განხორციელების ვალდებულება პოლიტიკის შეფერხებების გამოსწორების, სტაბილურობისა და პროგრამის მიზნების დაცვის მიზნით. Last Updated: Oct 02, 2023 (worldbank2023)

არგენტინა ზოგადად განიხილება, როგორც ტიპიური საშუალო კლასის ქვეყანა ლათინურ ამერიკაში. მიუხედავად ამისა, ბოლო ოთხი ათწლეულის განმავლობაში არგენტინის ეკონომიკაზე მოხვედრილი თანმიმდევრული კრიზისებმა აშკარად იმოქმედა საშუალო კლასის სტაბილურობაზე. არგენტინას აქვს კარგად ჩამოყალიბებული განათლების სისტემა და განათლება სავალდებულოა 6-დან 18 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის. ქვეყანას აქვს წიგნიერების მაღალი მაჩვენებელი და როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო საგანმანათლებლო დაწესებულებები წვლილი შეაქვს საერთო საგანმანათლებლო ლანდშაფტში. არგენტინის ჯანდაცვა არის ყოვლისმომცველი. ჯანდაცვის სერვისებზე წვდომა ზოგადად ხელმისაწვდომია მთელი ქვეყნის მასშტაბით. საჯარო საავადმყოფოები და კლინიკები ახორციელებენ მომსახურებას კერძო ჯანდაცვის დაწესებულებებთან ერთად. ქვეყანამ განახორციელა სხვადასხვა სოციალური პროგრამა, რომელიც მიზნად ისახავს სოციალური ინკლუზიის ხელშეწყობას და სიღარიბის შემცირებას. სამთავრობო ინიციატივები მიზნად ისახავს სოციალურად დაუცველ მოსახლეობა უზრუნველყოს ფინანსურად. სიღარიბისა და უთანასწორობის დაძლევის მცდელობის მიუხედავად, შემოსავლის განაწილება არგენტინაში გამოწვევად რჩება. არსებობს უთანასწორობა ქალაქსა და სოფლებს შორის და ზოგიერთ რეგიონში სიღარიბის უფრო მაღალი დონეა. არგენტინას აქვს სოციალური და პოლიტიკური აქტივიზმის ისტორია და მოქალაქეები აქტიურად ერთვებიან სამოქალაქო საზოგადოების ორგანიზაციებში სხვადასხვა საკითხების გადასაჭრელად.

რაც შეეხება ეკონომიკას, ქვეყანაში სოფლის მეურნეობა მთავარი ექსპორტიორია, განსაკუთრებით სოიოს, სიმინდის, ხორბლისა და საქონლის ხორცის. სოფლის მეურნეობის სექტორმა ისტორიულად მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა ქვეყნის ეკონომიკაში. არგენტინას აქვს კარგად ჩამოყალიბებული წარმოების სექტორი, რომელიც აწარმოებს საქონელს, როგორცაა მანქანები და ქიმიკატები. მომსახურების სექტორი, მათ შორის ფინანსები, ტელეკომუნიკაციები და ტურიზმი,

არის არგენტინის ეკონომიკის გადამწყვეტი კომპონენტი. ბუნოს აირესი, დედაქალაქი, არის მთავარი ფინანსური და ბიზნეს ცენტრი. ასევე, არგენტინა მონაწილეობს საერთაშორისო ვაჭრობაში, ძირითად სავაჭრო პარტნიორებთან, მათ შორისაა ბრაზილია, ჩინეთი და შეერთებული შტატები. ქვეყნის სავაჭრო ბალანსზე გავლენას ახდენს სასაქონლო ფასების რყევები და გლობალური ეკონომიკური პირობები. მთავრობამ განახორციელა სოციალური პროგრამები, რომლებიც მიზნად ისახავს სიღარიბის შემცირებას და სოციალური ინკლუზიის ხელშეწყობას. ეს პროგრამები მოიცავს ფულად გზავნილებსა და სუბსიდიებს სოციალურად დაუცველი მოსახლეობისთვის. (Argentina guide, 2023)

2. ქვეყნის ბუნებრივი რესურსების და პირობების

სამეურნეო შეფასება

არგენტინა გამოირჩევა ნაყოფიერი მიწის უზარმაზარი ფართობით, რაც მას სოფლის მეურნეობის პროდუქტების ერთ-ერთ წამყვან მწარმოებელსა და ექსპორტიორად აქცევს მსოფლიოში. ძირითადი კულტურებია- სოიო, სიმინდი, ხორბალი და ქერი. არგენტინაში შეხვდებით, მინერალებისა და ლითონების მნიშვნელოვან საბადოებს, მათ შორის სპილენძს, ოქროს, ვერცხლს, თუთიას, ტყვიასა და ლითიუმს. ქვეყანა ცნობილია ლითიუმის მარაგით, რომელიც გადამწყვეტი ელემენტია ელექტრომობილებში გამოყენებული ბატარეებისთვის და განახლებადი ენერჯის შესანახად. აღსანიშნავია, ენერგორესურსები, მათ შორის ნავთობი და ბუნებრივი აირი. Vaca Muerta, მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი ფიქლის გაზისა და ნავთობის მარაგი, მდებარეობს არგენტინაში და მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს ქვეყნის ენერჯის წარმოებაში. ქვეყნის გრძელი სანაპირო ზოლი და ატლანტის ოკეანეში წვდომა მდიდარ სათევზაო ადგილებს ჰპოვებს. არგენტინა არის მთავარი მოთამაშე გლობალური თევზჭერის ინდუსტრიაში. ჩრდილოეთ რეგიონი გამოირჩევა ხშირი ტყეების საფარით, ეს ტყეები უზრუნველყოფენ მერქანს და ხელს უწყობს ქვეყნის ბიომრავალფეროვნების განვითარებას. უზარმაზარი მიწითა და ხელსაყრელი გეოგრაფიული პირობებით, არგენტინა სულ უფრო მეტ

ინვესტიციას ახორციელებს ბუნებრივ ენერჯიაში. ქვეყანას აქვს ქარისა და მზის ენერჯიის წარმოების მნიშვნელოვანი პოტენციალი. (Worldatlas Argentina)

- ნავთობი

ქვეყანას აქვს მეოთხე უდიდესი ფიქლის მარაგი სამხრეთ ამერიკაში, რომელიც მოიცავს მსოფლიოში სიდიდით მეორე ფიქლის გაზის წარმონაქმნს, ვაკა მუერტას, რომელიც მდებარეობს ნეუკენისა და მენდოზას პროვინციებში. ბუნებრივი გაზის წარმოება მოიცავს ქვეყნის ნახშირწყალბადების მიწოდების 60% -ს.

ნახშირწყალბადების ინდუსტრიას ზედამხედველობს არგენტინის პროდუქტიული განვითარების სამინისტრო, რომელიც განაახლებს პოლიტიკას და მანდატებს

სამრეწველო საკითხებზე. ბაზარს მართავს უმრავლესობის სახელმწიფო

საკუთრებაში არსებული ინტეგრირებული ენერგეტიკული კომპანია YPF, რომელიც

ჩართულია E&P ოპერაციებში 1922 წლიდან. NOC არის ქვეყნის უდიდესი ნავთობისა

და გაზის მწარმოებელი და ფლობს არგენტინის გადამამუშავებელი ქარხნების

ნახევარზე მეტს. საერთაშორისო კომპანიები, როგორებიცაა Chevron, Dow Argentina,

Enap Eipetrol და Statoil, შეუერთდნენ ქვეყნის ზემოაღნიშნულ ოპერაციებს.

არგენტინას ტრადიციულად აქვს ნავთობისა და გაზის ჭარბი წარმოება, ექსპორტი

ძირითადად დაკავშირებულია მის მეზობელ ჩილესთან, თუმცა ის რჩება

ნახშირწყალბადების ახალ იმპორტიორად. ქვეყანა აქტიურად ეძებს ინვესტიციებს

გაზის პოტენციალის გასახსნელად, რადგან მოთხოვნა იზრდება, ხოლო წარმოების

მაღალ ხარჯებთან და პროფკავშირებთან კონფლიქტებთან დაკავშირებული

გამოწვევების წინაშე დგას. ქვეყანამ გამოსცა პოლიტიკის რამდენიმე ცვლილება,

რათა გაეუმჯობესებინა პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები მისი Plan Gas

ინიციატივის ფარგლებში, გაზის წარმოების გაზრდის მიზნით, რადგან ის გადადის

ნახშირორჟანგის ემისიების შემცირებაზე და ენერგეტიკულ ნაქსში განახლებადი

ენერჯიის დამატებაზე. მის მთლიან ენერგეტიკულ ნარევში დომინირებს ნავთობი და

გაზი ბიოენერჯით, ბირთვული და ჰიდროენერგეტიკით, რომლებიც წვლილი შეაქვს

მისი მთლიანი პირველადი ენერჯის მოხმარების 20%-ზე ნაკლებს, IEA-ს მიხედვით.
(Theenergyyear Argentina)

- ლითიუმი

ცნობილია, რომ არგენტინას აქვს ლითიუმის მნიშვნელოვანი რეზერვები და ქვეყანა არის ლითიუმის ერთ-ერთი წამყვანი მწარმოებელი მსოფლიოში, რომელიც წარმოადგენს ძირითად კომპონენტს ელექტრო მანქანებისა და ენერჯის შენახვის სისტემების ბატარეების წარმოებაში. არგენტინაში ლითიუმის პირველადი საბადოები გვხვდება მარილის ბინებში, განსაკუთრებით ანდების მთების მაღალმთიან რეგიონებში. არგენტინაში ლითიუმის წარმოების ყველაზე თვალსაჩინო ადგილებია:

Salar del Hombre Muerto მდებარეობს კატამარკას პროვინციაში, ის არის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ლითიუმის მწარმოებელი მარილი არგენტინაში. მან მიიპყრო სხვადასხვა ცნობილი კომპანიების ყურადღება ლითიუმის მაღალი კონცენტრაციის გამო. ლითიუმის სამკუთხედი აღიარებულია, როგორც ლითიუმის წარმოების ძირითადი გლობალური კერა, ხოლო არგენტინის ლითიუმის მარაგი გადამწყვეტია ლითიუმ-იონური ბატარეების მზარდი მოთხოვნისთვის საავტომობილო და განახლებადი ენერჯის სექტორებში. მარაგების განვითარება არგენტინაში გულისხმობს მარილწყალში მარილწყალებში მოპოვებას. ლითიუმით მდიდარი მარილწყალი ამოტუმბულია ზედაპირზე და მუშავდება ლითიუმის კარბონატის ან ლითიუმის ჰიდროქსიდის მოსაპოვებლად. არგენტინის ლითიუმის მრეწველობამ მოიზიდა როგორც შიდა, ისე საერთაშორისო ინვესტიციები და მთავრობამ გაატარა პოლიტიკა ამ სექტორის შემდგომი კვლევისა და განვითარების წახალისებისთვის. ქვეყნის ლიდერობა ლითიუმის წარმოებაში პოზიციონირებს მას, როგორც ძირითად მოთამაშეს ლითიუმის გლობალურ ბაზარზე, განსაკუთრებით იმის გამო, რომ ელექტრომობილებზე და განახლებადი ენერჯის შენახვის სისტემებზე მოთხოვნა კვლავ იზრდება.

ლითიუმის სამკუთხედი, მათ შორის ჩრდილო-დასავლეთ არგენტინის ნაწილები, აწარმოებს მსოფლიოს ლითიუმის დაახლოებით ნახევარს და მასპინძლობს ლითიუმის ცნობილი მარაგების დაახლოებით 60%-ს. ლითიუმის უმეტესობა ამ მხარეში არის მარილის ტბის ("სალარი") მარილწყალში არგენტინა აწარმოებს მსოფლიოს ლითიუმის დაახლოებით 10%-ს, რაც მას გლობალურ მწარმოებელთა ხუთეულში აქცევს (2020) მთავრობა ხელს უწყობს განახლებადი ენერჯის ინიციატივებს.

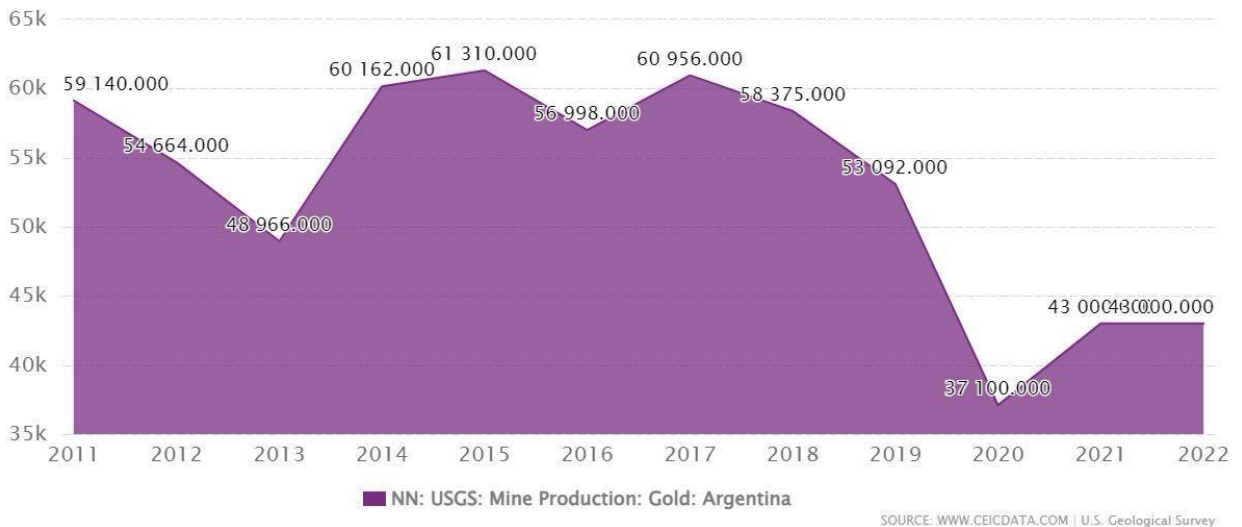
- ოქრო

არგენტინის ოქროს წარმოება დაფიქსირდა 43,000,000 კგ-ზე 2022 წლის დეკემბერში. ეს უცვლელი დარჩა 2021 წლის დეკემბრისთვის 43 000 000 კგ წინა მაჩვენებელთან შედარებით. არგენტინის ოქროს წარმოების მონაცემები ყოველწლიურად ახლდება, საშუალოდ 38,515,000 კგ 1990 დეკემბრიდან 2022 წლამდე, მონაცემებმა 2010 წელს მიაღწია ყველა დროის მაქსიმუმს - 63,138,000 კგ, ხოლო 1996 წელს - 723,000 კგ. არგენტინის ოქროს წარმოების მონაცემები კვლავ აქტიურია CEIC-ში და იტყობინება აშშ-ს გეოლოგიური სამსახურის მიერ. (World Trend Plus)

- სპილენძი

არგენტინაში სპილენძის მნიშვნელოვანი რესურსებია და სპილენძის მოპოვება გადამწყვეტ როლს თამაშობს ქვეყნის მინერალურ ინდუსტრიაში. არგენტინაში სპილენძის საბადოები ძირითადად დაკავშირებულია პორფირის სპილენძის საბადოებთან და გვხვდება რამდენიმე რეგიონში, მნიშვნელოვანი პროექტებითა და მაღაროებით. Bajo de la Alumbrera: Bajo de la Alumbrera მაღარო, რომელიც მდებარეობს კატამარკას პროვინციაში, იყო ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი სპილენძისა და ოქროს მოპოვება არგენტინაში. მაღარო რამდენიმე ათეული წელია ფუნქციონირებს და ქვეყნის სპილენძის წარმოებაში დიდი წვლილი შეაქვს. ლუმვანა, რომელიც მდებარეობს სან-ხუანის პროვინციაში, არის კიდევ ერთი მნიშვნელოვანი სპილენძის

მოპოვების პროექტი არგენტინაში. ცნობილია სპილენძისა და ოქროს საბადოებით. არგენტინაში მიმდინარეობდა საძიებო და განვითარების საქმიანობა, რომელიც ორიენტირებულია სპილენძის დამატებითი რესურსების აღმოჩენასა და გამოყენებაზე. სხვადასხვა სამთო კომპანია, როგორც შიდა, ასევე საერთაშორისო, ჩართულია ახალი საბადოების შესწავლაში. არგენტინის სპილენძის წარმოებამ ხელი შეუწყო მის პოზიციას, როგორც სპილენძის ერთ-ერთი წამყვანი ქვეყანა სამხრეთ ამერიკაში. ქვეყნის სპილენძის გამომუშავება მნიშვნელოვანი იყო როგორც შიდა მოხმარებისთვის, ასევე ექსპორტისთვის. ქვეყნის მთავრობას აქვს რეგულაციები, რომლებიც აკონტროლებს სამთო სექტორს, მათ შორის სპილენძის მოპოვებას. მარეგულირებელი ჩარჩოები, გარემოსდაცვითი მოსაზრებები და საზოგადოების ჩართულობა სამთო ოპერაციების მნიშვნელოვანი ასპექტებია.

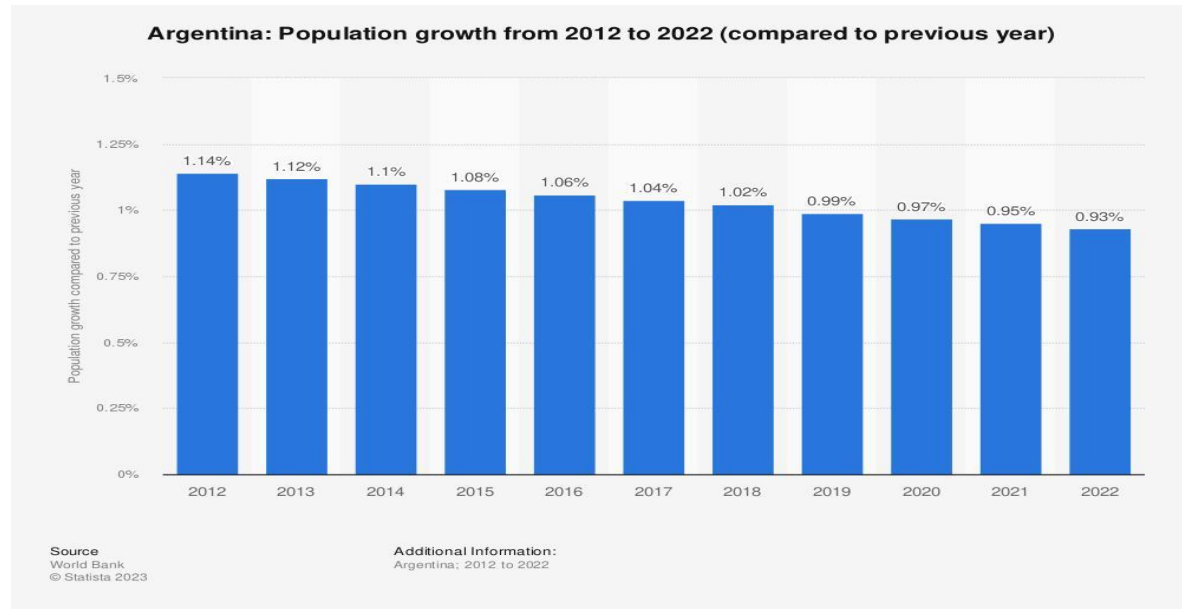

დიაგრამა 1. ოქროს წარმოება 2011 წლიდან 2022 წლის ჩათვლით

3. მოსახლეობა

3.1 მოსახლეობის რაოდენობის დინამიკა

დიაგრამა 2. არგენტინის მოსახლეობის ზრდის ტემპი (2012-2022) [Population growth in Argentina](#)

არგენტინის ეკონომიკური და პოლიტიკური ისტორია აშშ-ს სტანდარტებით შეიძლება საშინელი ჩანდეს, მაგრამ მას შურს ბევრი სხვა ლათინური ამერიკის ერი და ლათინური ამერიკის სტანდარტებით მისი დემოგრაფიული მდგომარეობაც შესაშურია. მოსახლეობის ზრდის დაბალი ტემპი უხვ ბუნებრივ რესურსებთან ერთად ნიშნავს, რომ მისი მეზობლების სიღარიბე არგენტინას არ დაარტყა. თითქმის ყველა კარგად ჭამს და მთავარია საქონლის ხორცი - დაახლოებით 240 ფუნტი ერთ სულ მოსახლეზე წელიწადში. 1980 წლის მოსახლეობის და საცხოვრებლის აღწერის საბოლოო მაჩვენებლები სულ 27,9 მილიონი ადამიანია, რაც 17%-ით გაიზარდა 1970 წელს დათვლილი 23,8 მილიონი ადამიანისგან. ზრდის საშუალო წლიური ტემპი იყო 1,5% წელიწადში. ურუგვაის გარდა, ეს არის ყველაზე დაბალი მაჩვენებელი ლათინურ ამერიკაში. შობადობა 24 შობად 1000 მოსახლეზე მესამეა მხოლოდ ჩილესა და ურუგვაის შემდეგ, როგორც ყველაზე დაბალი ლათინურ ამერიკაში, თუმცა სიკვდილიანობის მაჩვენებელი საშუალოდ არის 9/1000. რამდენიმე ათწლეულის

შემცირების შემდეგ, სიკვდილიანობის მაჩვენებელი კვლავ იზრდება, რადგან მოსახლეობა დაბერებულია. აქტუალური პრობლემა არგენტინელების ემიგრაცია სხვა ქვეყნებში, პრობლემა, რომელიც ყველაზე მწვავედ დგას მაღალკვალიფიციურ პროფესიონალებს შორის. არგენტინის დატოვების 1/3-ზე მეტი მოდის შეერთებულ შტატებში, ხოლო ესპანეთი და კანადა მიიღებენ შემდეგ ყველაზე მაღალ მაჩვენებლებს. მისი ამჟამინდელი ზრდის ტემპით, არგენტინის მოსახლეობა 46 წელიწადში გაორმაგდება. დადგენილია, რომ მოსახლეობა 1983 წელს 29,1 მილიონი იყო; ვარაუდობენ, რომ 2000 წლისთვის ის იქნება 34,5 მილიონი, ხოლო 2020 წლისთვის 39,6 მილიონი. მოსახლეობის 1/3-ზე მეტი ცხოვრობს გრან ბუენოს-აირესში და მის გარშემო, სამხრეთ ამერიკის უდიდეს მეტროპოლიტენ არეალში და მსოფლიოში ათ უდიდესს შორის. ესპანელი შთამომავლების დიდი ბირთვი ჯერ კიდევ ცხოვრობს, მაგრამ ზოგიერთი სხვა ევროპული ქვეყანა ასევე კარგად არის წარმოდგენილი. 1980 წლის აღწერით დაფიქსირდა 7,1 მილიონი კომლი; ერთ ოჯახზე საშუალოდ 3,9 ადამიანი იყო. 1980 წელს დათვლილი იყო 8,2 მილიონი საცხოვრებელი, საშუალოდ 3,3 ადამიანი თითო საცხოვრებელზე. აღწერის დროს ყველა საცხოვრებლის 13% დაუსახლებელი იყო. წიგნიერების მაჩვენებელი 90%-ზე მეტია ლათინურ ამერიკაში ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი. მამაკაცებისა და ქალების ჩარიცხვის მაჩვენებლები თითქმის იდენტურია ყველა ასაკობრივ კატეგორიაში. ახალგაზრდა ქალებს ოდნავ მეტი შანსი აქვთ, ვიდრე ახალგაზრდა მამაკაცებს აქვთ უმაღლესი განათლება. 1980 წლის აღწერით დაფიქსირდა 7,1 მილიონი კომლი; ერთ ოჯახზე საშუალოდ 3,9 ადამიანი იყო. 1980 წელს დათვლილი იყო 8,2 მილიონი საცხოვრებელი, საშუალოდ 3,3 ადამიანი თითო საცხოვრებელზე. აღწერის დროს ყველა საცხოვრებლის 13% დაუსახლებელი იყო. წიგნიერების მაჩვენებელი 90%-ზე მეტია ლათინურ ამერიკაში ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი. მამაკაცებისა და ქალების ჩარიცხვის მაჩვენებლები თითქმის იდენტურია ყველა ასაკობრივ კატეგორიაში. ახალგაზრდა ქალებს ოდნავ მეტი შანსი აქვთ, ვიდრე ახალგაზრდა მამაკაცებს აქვთ უმაღლესი განათლება. 1980 წელს საშუალო ძალაში იყო 10,4 მილიონი ადამიანი, ანუ

15-64 წლის მოსახლეობის დაახლოებით 60%. 1980 წელს უმუშევრობის დონე 2.3% იყო დაბალი ნებისმიერი ქვეყნის სტანდარტებით, მაგრამ გაცილებით დიდი პროცენტია დასაქმებულთა, რომლებიც კლასიფიცირდება როგორც „დროებით დათხოვნილი“ და არა უმუშევრები. არგენტინა ერთ სულ მოსახლეზე შემოსავალში დაახლოებით 50-ე ადგილზეა მსოფლიოში მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ მე-15 ადგილისგან განსხვავებით. არგენტინაში არის ბაზრის დახვეწილი კვლევისა და სარეკლამო საზოგადოება. არგენტინის Instituto Nacional de Estadística y Censos-ს აქვს სხვადასხვა ანგარიშები ხელმისაწვდომი 1980 წლის აღწერისთვის და ყოველწლიური სტატისტიკური კვლევებიდან.

Worldometer-ის შემუშავების საფუძველზე გაეროს უახლესი მონაცემები.

არგენტინის 2023 წლის მოსახლეობა	45,773,884
მსოფლიოს მოსახლეობის წილი	0,57%
ადგილი მოსახლეობის მიხედვით	33
მოსახლეობის სიმჭიდროვე	17 კმ ² (43 ადამიანი მე-2).
მიწის საერთო ფართობი	2,736,690 კმ ² (1,056,641 კვ. მილი)
მოსახლეობის ქალაქური ნაწილი	94,3 %
საშუალო ასაკი	31.9 წელი

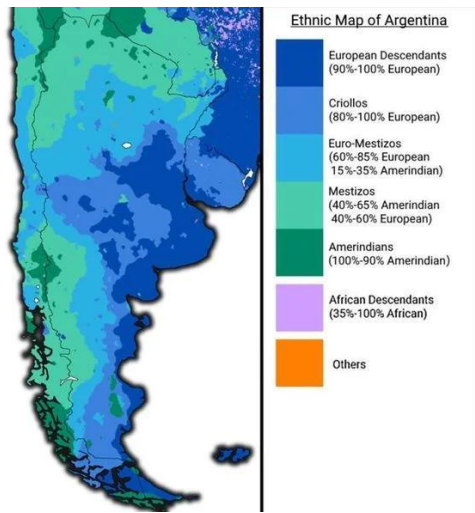
ცხრილი 1. Worldometer-ის შემუშავების საფუძველზე გაეროს უახლესი მონაცემები. [Argentina Population \(2024\)](#)
- [Worldometer \(worldometers.info\)](#)

3.2 მოსახლეობის ეთნო-ლინგვისტური და რელიგიური შემადგენლობა

არგენტინა მრავალფეროვანი ქვეყანაა, მოსახლეობა, რომელიც ასახავს მრავალფეროვან ეთნიკურ წარმომავლობას. არგენტინის ძირითად ეთნიკურ ჯგუფებს მოიცავს: არგენტინის მოსახლეობის უმრავლესობა ევროპული წარმოშობისაა, ძირითადად ესპანელი და იტალიური წარმოშობის. ევროპიდან იმიგრაციის დიდმა ტალღებმა, განსაკუთრებით მე-19 საუკუნის ბოლოს და მე-20 საუკუნის დასაწყისში, მნიშვნელოვნად ჩამოაყალიბა ქვეყნის დემოგრაფიული შემადგენლობა. არგენტინაში ასევე ცხოვრობს სხვადასხვა ძირძველი ჯგუფი, თითოეულს აქვს თავისი განსხვავებული კულტურული და ენობრივი მახასიათებლები. მათ შორისაა მაპუჩე, კეჩუა, დიაგუიტა, ტობასი და სხვა. თუმცა, ძირძველი მოსახლეობა მთლიანი მოსახლეობის უფრო მცირე პროცენტს შეადგენს ევროპული წარმოშობის მოსახლეობასთან შედარებით. ბევრი არგენტინელი შერეული მემკვიდრეობისაა, რაც გამოწვეულია ევროპელ ჩამოსახლებულებსა და ადგილობრივ მოსახლეობას შორის ქორწინების შედეგად. მესტიზო პოპულაცია ხელს უწყობს ქვეყნის კულტურულ და ეთნიკურ მრავალფეროვნებას. მიუხედავად იმისა, რომ უფრო მცირე პროცენტია, არის აფრო-არგენტინელების თემები, განსაკუთრებით ქალაქებში. აფრიკის გავლენა არგენტინაში, პირველ რიგში, ტრანსატლანტიკური მონებით ვაჭრობის შედეგია. არგენტინას აქვს ახლო აღმოსავლეთის წინაპრების მქონე ადამიანების მნიშვნელოვანი თემები, განსაკუთრებით სირიიდან და ლიბანიდან. ამ თემებმა თავისი წვლილი შეიტანა ქვეყნის კულტურულ და ეკონომიკურ ცხოვრებაში. არგენტინაში არის აზიური წარმოშობის მცირე თემები, მათ შორის ჩინური, იაპონური და კორეული მემკვიდრეობის მქონე ხალხი. იმიგრაციამ აზიიდან, თუმცა არა ისეთი ფართო, როგორც ევროპიდან, შემატა არგენტინის კულტურულ მრავალფეროვნებას.

არგენტინა უპირატესად ქრისტიანული ქვეყანაა, მოსახლეობის უმრავლესობა რომის კათოლიკედ იდენტიფიცირებულია. თუმცა, ქვეყანაში რელიგიური მრავალფეროვნებაა და სხვადასხვა რელიგიური ჯგუფები იმყოფებიან. აქ არის რამდენიმე ძირითადი რელიგიური ჯგუფი არგენტინაში: რომის კათოლიკური ეკლესია ისტორიულად იყო დომინანტი რელიგია არგენტინაში და მოსახლეობის მნიშვნელოვანი პროცენტი იდენტიფიცირებულია როგორც კათოლიკე. ეკლესიამ მნიშვნელოვანი როლი ითამაშა ქვეყნის ისტორიასა და კულტურაში. პროტესტანტიზმი გაიზარდა არგენტინაში და არსებობს სხვადასხვა პროტესტანტული კონფესიები. ევანგელურ და ორმოცდაათიანელთა ეკლესიებში, განსაკუთრებით, გაიზარდა წევრობა. არგენტინას ჰყავს მნიშვნელოვანი ებრაული საზოგადოება, რომელიც ძირითადად კონცენტრირებულია ბუენოს აირესში. ებრაელი ემიგრანტები არგენტინაში ჩავიდნენ მე-19 საუკუნის ბოლოს და მე-20 საუკუნის დასაწყისში, რამაც ხელი შეუწყო ქვეყნის კულტურულ და ეკონომიკურ ცხოვრებას. ქვეყანას ასევე ჰყავს მუსულმანი საზოგადოება, რომელიც შესამჩნევია ქალაქებში. მუსლიმური თემი მრავალფეროვანია, მათ შორის არაბული, სამხრეთ

აზიური და აფრიკული წარმოშობის ინდივიდები. არგენტინაში არის ბუდისტების, ინდუსების და სხვა აღმოსავლური და ძირძველი რელიგიების მიმდევრების მცირე თემები. ეს თემები შეიძლება იყოს უფრო კონცენტრირებული ქალაქებში და კულტურულად მრავალფეროვანია. მოსახლეობის ნაწილი იდენტიფიცირებულია, როგორც სეკულარული ან არარელიგიური.

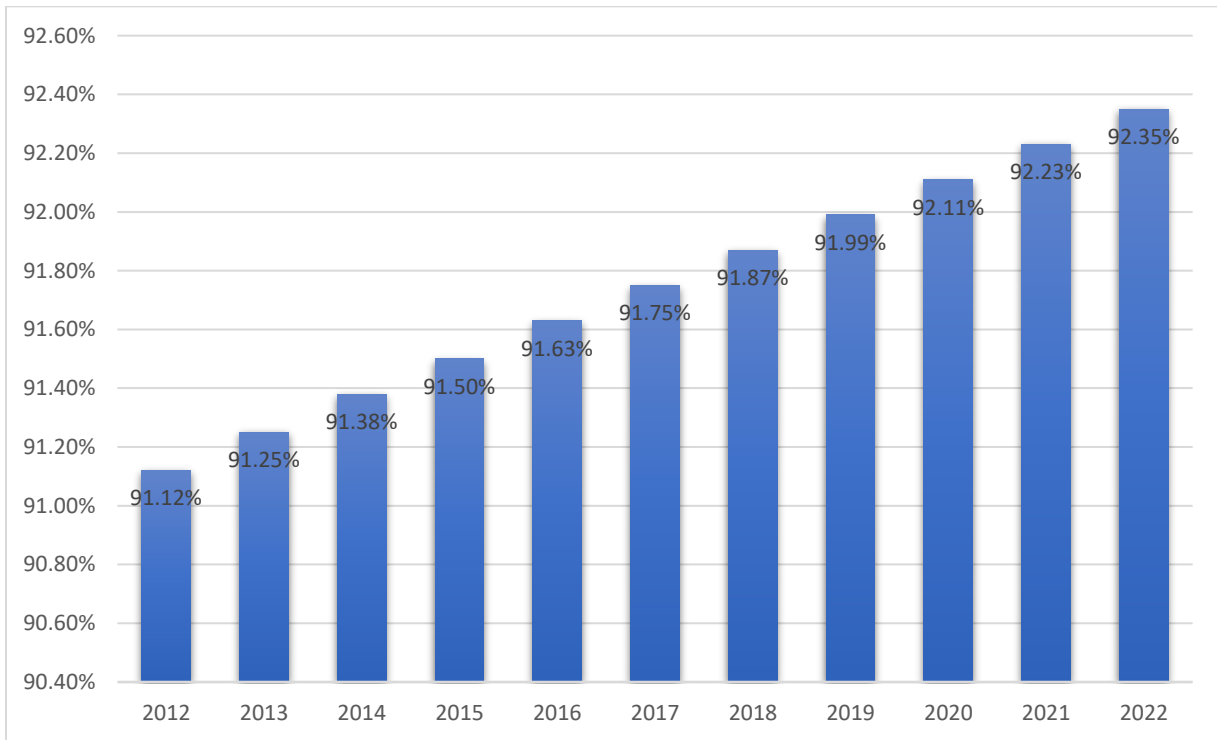

რუკა 3. რუკა, რომელიც ასახავს ეროვნებას არგენტინაში 2022
[Map showing ethnicity in Argentina \(2022 census\) : r/MapPorn \(reddit.com\)](https://www.reddit.com/r/MapPorn)

ამ ჯგუფში შეიძლება იყოს ათეისტები, აგნოსტიკოსები და პიროვნებები, რომლებიც აქტიურად არ ასრულებენ რომელიმე კონკრეტულ რელიგიას. (culturatlas)

3.3 ურბანიზაცია და დიდი ქალაქები

10 არგენტინელიდან ცხრა ცხოვრობს ქალაქებსა და დაბებში, რაც არგენტინას ერთ-ერთ ყველაზე ურბანიზებულ ქვეყნად აქცევს მსოფლიოში. უფრო მეტიც, 2-დან 1 არგენტინელი, არგენტინული ფირმების ორ მესამედთან ერთად, მდებარეობს ხუთ უმსხვილეს მეტროპოლიტენ რეგიონში (ბუენოს აირესი, კორდობა, როსარიო, მენდოზა და სან მიგელ დე ტუკუმანი). შედეგად, ქალაქები ძალიან მნიშვნელოვან როლს ასრულებენ არგენტინის გზაზე მდგრადი განვითარებისკენ. თუმცა, მსოფლიო ბანკის ბოლო კვლევამ აჩვენა, რომ არგენტინის ქალაქები საკმარისად არ სარგებლობენ ურბანიზაციასთან დაკავშირებული უპირატესობებით, როგორცაა მასშტაბის ეკონომია, უფრო ეფექტური შრომის ბაზარი და ცოდნის გავრცელება.

დიაგრამა 3. არგენტინა ურბანიზაციის ხარისხი 2012 წლიდან 2022 წლამდე. [Argentina - Urbanization 2021 | Statista](#)

ფართომასშტაბიანი ურბანიზაცია, არასაკმარისი მუნიციპალური რესურსები და შეზღუდული კოორდინაცია და დაგეგმვა, სხვათა შორის, ხელს უშლის ქალაქების პოტენციალს ეკონომიკური და სოციალური კეთილდღეობის ხელშეწყობაში. არგენტინის მთავრობამ, ნულოვანი სიღარიბის მიზნის შესაბამისად, წამოიწყო სტრატეგია ქალაქებში ცხოვრების პირობების გასაუმჯობესებლად. კერძოდ, საბინაო და ჰაბიტატის ეროვნული გეგმა მიზნად ისახავს საცხოვრებლის ხელმისაწვდომობის გაზრდას და ასევე არაფორმალური დასახლებების გავრცელების შემცირებას. სამი წლის განმავლობაში (2016-19), 6.4 მილიარდი აშშ დოლარის გეგმა ხელს შეუწყობს 1 მილიონზე მეტ საბინაო ინტერვენციას, მათ შორის 280 არაფორმალური დასახლების ურბანიზაციას.

მთავარი ქალაქები:

ბუენოს აირესი: როგორც არგენტინის დედაქალაქი და უდიდესი ქალაქი, ბუენოს აირესი არის მთავარი კულტურული, ეკონომიკური და პოლიტიკური ცენტრი. ეს არის ყველაზე დასახლებული ქალაქი ქვეყანაში და ემსახურება როგორც პირველადი ფინანსური და კომერციული ცენტრი.

კორდობა: სიდიდით მეორე ქალაქი არგენტინაში, კორდობა, ცნობილია თავისი ისტორიული მნიშვნელობითა და აკადემიური ინსტიტუტებით. მას აქვს მრავალფეროვანი ეკონომიკა, მათ შორის წარმოების და ტექნოლოგიების სექტორები. როსარიო: მდებარეობს სანტა ფეს პროვინციაში, როსარიო არის მნიშვნელოვანი საპორტო ქალაქი მდინარე პარანას გასწვრივ. ეს არის აგრობიზნესისა და ვაჭრობის მთავარი ცენტრი.

მენდოზა: ანდების მთისწინეთში მოთავსებული მენდოზა ცნობილია თავისი ღვინის წარმოებით და პოპულარული ტურისტული ადგილია. მას ასევე აქვს მზარდი ტექნოლოგიური სექტორი. ლა პლატა: ბუენოს აირესის პროვინციის დედაქალაქი ლა პლატა არის საგანმანათლებლო და ადმინისტრაციული ცენტრი. იგი ცნობილია თავისი არქიტექტურითა და კულტურული ინსტიტუტებით. მიუხედავად იმისა, რომ ურბანიზაციამ მოიტანა ეკონომიკური შესაძლებლობები, მან ასევე წამოაყენა გამოწვევები, როგორცაა სატრანსპორტო საცობები, საბინაო საკითხები და გარემოსდაცვითი პრობლემები. მთავრობა მუშაობდა ამ გამოწვევების გადასაჭრელად ურბანული დაგეგმარებისა და განვითარების ინიციატივებით. (worldbank2023) დიდი ქალაქების დომინირების მიუხედავად, ქვეყნის მასშტაბით არის უფრო მცირე ურბანული ცენტრებიც. თუმცა, მოსახლეობის კონცენტრაცია დიდ ქალაქებში რჩება არგენტინის დემოგრაფიული ლანდშაფტის განმსაზღვრელი მახასიათებელი.

4. მეურნეობის ზოგადი მიმოხილვა

4.1 არგენტინის ეკონომიკის მოკლე ისტორია

არგენტინის ეკონომიკის ისტორიას ახასიათებს აყვავების პერიოდები, ეკონომიკური კრიზისები და რეფორმები.

არგენტინამ განიცადა ეკონომიკური ზრდისა და განვითარების პერიოდი მე-19 საუკუნის ბოლოს და მე-20 საუკუნის დასაწყისში. ამ ეპოქას, რომელსაც ხშირად „ოქროს ხანას“ უწოდებენ, გაიზარდა სასოფლო-სამეურნეო ექსპორტი, განსაკუთრებით საქონლის ხორცი და ხორბალი, რომელიც გახდა ქვეყნის ეკონომიკაში მთავარი წვლილი.

იმპორტის ჩანაცვლების ინდუსტრიალიზაცია (ISI): მე-20 საუკუნის შუა ხანებში არგენტინამ მიიღო ეკონომიკური სტრატეგია, რომელიც ცნობილია როგორც იმპორტის ჩანაცვლების ინდუსტრიალიზაცია (ISI). ეს პოლიტიკა მიზნად ისახავდა შიდა ინდუსტრიების ხელშეწყობას იმპორტის შეზღუდვით და ადგილობრივი წარმოების ხელშეწყობით. მიუხედავად იმისა, რომ ISI-მ გამოიწვია ინდუსტრიალიზაცია, მან ასევე ხელი შეუწყო პროტექციონიზმს და არაეფექტურობას.

სამხედრო დიქტატურები და ეკონომიკური გამოწვევები: 1970-იანი და 1980-იანი წლების დასაწყისი გამორჩეული იყო პოლიტიკური არასტაბილურობით, სამხედრო დიქტატურით. ამ პერიოდში ეკონომიკურმა არასწორმა მართვამ, მაღალმა ინფლაციამ და საგარეო ვალის საკითხებმა ეკონომიკური გამოწვევები გამოიწვია. 1983 წელს არგენტინა გადავიდა დემოკრატიულ მმართველობაზე. ჰიპერინფლაცია და ეკონომიკური რეფორმები 1980-იანი წლების ბოლოს განიცდიდა ჰიპერინფლაციას, რამაც გამოიწვია ეკონომიკური რეფორმების განხორციელება

პრეზიდენტ რაულ ალფონსინის ხელმძღვანელობით. "გეგმა ავსტრალი" ცდილობდა ეკონომიკის სტაბილიზაციას, მაგრამ გამოწვევები შენარჩუნდა.

კონვერტირებადობის გეგმა 1990-იანი წლების დასაწყისში მთავრობამ განახორციელა კონვერტაციის გეგმა, რომელიც არგენტინის პესო აშშ დოლართან იყო დაკავშირებული. მიუხედავად იმისა, რომ ეს თავდაპირველად აკონტროლებდა ინფლაციას, მან ასევე გამოიწვია სხვა ეკონომიკური დისბალანსი და კონკურენტუნარიანობის დაკარგვა. ქვეყანამ განიცადა მძიმე ეკონომიკური კრიზისი 2001-2002 წლებში, რომელიც აღინიშნა ვალუტის გაუფასურებით, ფინანსური კოლაფსით და სოციალური არეულობით.

2001-2002 წლების კრიზისის შემდეგ არგენტინამ გაატარა მთელი რიგი ეკონომიკური ღონისძიებები ეკონომიკის სტაბილიზაციის მიზნით. ეს მოიცავდა ვალის რესტრუქტურისაციას, ვალუტის დევალვაციას და მთავრობის ჩარევის გაზრდას ძირითად სექტორებში. ეკონომიკა თანდათან გამოჯანმრთელდა, რაც გამოწვეული იყო საქონლის მაღალი ფასებით, განსაკუთრებით სოფლის მეურნეობის ექსპორტისთვის.

2010-იან წლებში არგენტინას შეექმნა ეკონომიკური გამოწვევები, მათ შორის მაღალი ინფლაცია, ფისკალური დეფიციტი და საგარეო ვალის საკითხები. ქვეყანამ გაიარა ეკონომიკური რეფორმები და მოლაპარაკება მოახდინა ვალის რესტრუქტურისაციის შეთანხმებებზე. პოლიტიკური ცვლილებები და ცვლილებები ეკონომიკურ პოლიტიკაში განაგრძო არგენტინის ეკონომიკური ლანდშაფტის ფორმირება.

ბევრი ქვეყნის მსგავსად, არგენტინა გლობალური Covid-19-ის პანდემიით გამწვავებული ეკონომიკური გამოწვევების წინაშე აღმოჩნდა. მთავრობამ გაატარა ზომები ეკონომიკური ზემოქმედების აღმოსაფხვრელად, მათ შორის სოციალური დახმარების პროგრამები. 2023 წლის ბოლო მონაცემით, არგენტინა ებრძვის სავარაუდო სტაგფლაციას ჰორიზონტზე, სამნიშნა ინფლაციისა და რეცესიის

ტოქსიკურ ნაზავს, რომელიც, სავარაუდოდ, შეაკავებს ხალხს და გაზრდის სიღარიბის მაჩვენებელს, უკვე 40%-ზე მეტს.

ანალიტიკოსების თქმით, ეკონომიკური სურათი, სავარაუდოდ, კიდევ უფრო ჩაბნელდა წლის ბოლოს, პოლიტიკური გაურკვეველობით, რომელიც მოჰყვა ოქტომბერ-ნოემბრის არჩევნებს და პესო ვალუტის ბოლო მკვეთრ დევალვაციას.

4.2 მშპ სტრუქტურა და ფორმირება

მთლიანი შიდა პროდუქტით (მშპ) დაახლოებით 650 მილიარდი აშშ დოლარით, არგენტინა ლათინური ამერიკის ერთ-ერთი უდიდესი ეკონომიკაა.

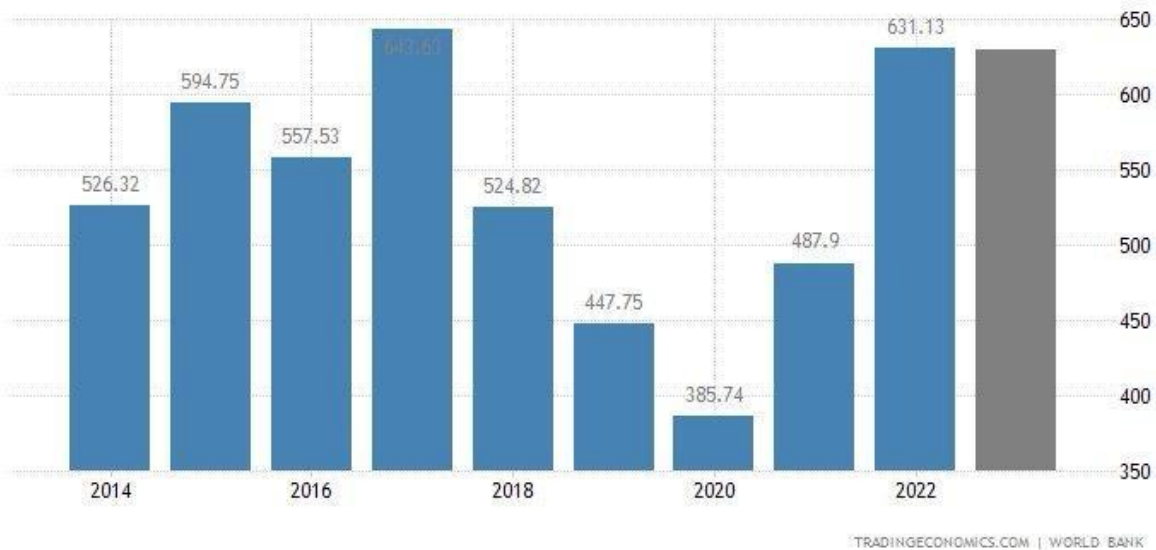
არგენტინას აქვს უზარმაზარი ბუნებრივი რესურსები ენერგეტიკასა და სოფლის მეურნეობაში. მისი 2,8 მილიონი კვადრატული კილომეტრის ტერიტორიის ფარგლებში, არგენტინა დაჯილდოებულია არაჩვეულებრივი ნაყოფიერი მიწებით, გაზისა და ლითიუმის მარაგებით და აქვს განახლებადი ენერჯის დიდი პოტენციალი. არგენტინა არის საკვების წამყვანი მწარმოებელი ფართომასშტაბიანი სოფლის მეურნეობისა და მეცხოველეობის ინდუსტრიით. გარდა ამისა, არგენტინას აქვს მნიშვნელოვანი შესაძლებლობები წარმოების ზოგიერთ ქვესექტორში და ინოვაციური სერვისები მაღალტექნოლოგიურ ინდუსტრიებში.

მიუხედავად იმისა, რომ არგენტინის ეკონომიკა 2022 წელს 5%-ით გაფართოვდა, დამანგრეველი გვალვის გავლენა მოსალოდნელია 2023 წელს 2,5%-იან ნეგატიურ ზრდას. მოსალოდნელია, რომ ზრდა დაჩქარდება 2024 წელს, გაუმჯობესებული კლიმატური პირობების, სოიოს ისტორიულად მაღალი ფასების და ინვესტიციების გაგრძელების გამო. ენერგეტიკის სექტორში, რაც საშუალებას მისცემს ქვეყანას შეამციროს გაზის იმპორტი და გააუმჯობესოს საგარეო ანგარიშები.

ძლიერმა გვალვამ გააუარესა ეკონომიკური პირობები და კიდევ უფრო გააძლიერა მანამდე არსებული მაკრო დისბალანსი. წლიური ინფლაცია 2023 წელს დაჩქარდა და აგვისტოში 124 პროცენტს მიაღწია, რაც მოსახლეობის

მარგინალიზებულ სეგმენტებს შეეხო. 2023 წლის სექტემბერში გამოქვეყნებული ეროვნული სტატისტიკის მიხედვით, სიღარიბე 40,1%-ს შეადგენს, უკიდურესი სიღარიბე კი 9,1%-ს.

არგენტინა ამჟამად (2022 წლის დასაწყისიდან) იმყოფება საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან (IMF) 30 თვიანი გაფართოებული ფონდის (EFF) ფარგლებში. 2023 წლის აგვისტოს ბოლოსთვის სსფ-ის აღმასრულებელმა საბჭომ დაასრულა პროგრამის ერთობლივი მეხუთე და მეექვსე მიმოხილვა, რაც არგენტინას მისცა წვდომა დაახლოებით 7,5 მილიარდ აშშ დოლარზე. 2023 წლის ივნისის ბოლომდე გამოტოვებული იქნა პროგრამის ძირითადი მიზნები ისტორიული გვალვის გამო. ასევე დამტკიცდა ცვლილებები რეზერვის დაგროვების სამიზნე, ისევე როგორც პირველადი ფისკალური ბალანსის (ნომინალური) და დეფიციტის მიზნების მონეტარული დაფინანსების ვალდებულებასთან ერთად ახალი პოლიტიკის პაკეტის განხორციელების ვალდებულება პოლიტიკის შეფერხებების გამოსწორების, სტაბილურობისა და პროგრამის მიზნების დაცვის მიზნით. (worldbank2023)

დიაგრამა 4. არგენტინის მშპ სტრუქტურა. (World Bank) [Argentina | Data \(worldbank.org\)](https://data.worldbank.org/Argentina)

5. მეურნეობის სექტორული ანალიზი

5.1 პირველადი სექტორი

სოფლის მეურნეობა

არგენტინის ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი ეკონომიკური სექტორია სოფლის მეურნეობა, სადაც ქვეყნის მთლიანი შიდა პროდუქტის შვიდი პროცენტი წარმოიქმნება საქონლის ხორცის, ღვინის, სოიოს, ხორბლის და სხვა მარცვლეულის წარმოებიდან. ცვალებადი კლიმატის შედეგების წინაშე ფერმერებს უნდა გაუმკლავდნენ ნალექის შემცირებას, გრძელვადიან გვალვას, ტემპერატურის მატებას და ექსტრემალურ ამინდს, რომლებიც, სავარაუდოდ, უარყოფითად იმოქმედებს ქვეყნის მშპ-ზე უახლოეს პერიოდში 3-დან 17 პროცენტამდე. ამის გათვალისწინებით, სოფლის მეურნეობის სექტორი ცდილობს ადაპტირება და ახალი ტექნოლოგიების ჩართვა, რათა გააუმჯობესოს სარწყავი და წყლის კონსერვაცია.

არგენტინას აქვს 39 მილიონ ჰექტარზე მეტი (96 მილიონი ჰექტარი) მიწა, რომელიც გაშენებულია მეცხოველეობისა და მეურნეობისთვის, და მოსალოდნელია, რომ ეს რიცხვი გაიზრდება. თუმცა, ამ მიწების პროცენტი გარკვეული ფორმის სარწყავი სისტემით არის მხოლოდ 5 პროცენტი (ან დაახლოებით 5 მილიონი ჰექტარი). ქვეყნის კულტივირებული ტერიტორიები დაყოფილია სამ ზონად: არიდულ (52,2 პროცენტი), ნახევრად არიდულ (18,1 პროცენტი) და ნოტიო (27,7 პროცენტი), არიდულ და ნახევრად არიდულ ზონებს აქვთ სასოფლო-სამეურნეო საზღვრის გაფართოების პოტენციალი. . ამჟამად გამოყენებული სარწყავი სისტემები

განსხვავდება რეგიონებისა და სოფლის მეურნეობის წარმოების ტიპის მიხედვით. მაგალითები მერყეობს თხრილიდან, თხრილიდან ან ღრმულიდან, ისევე როგორც წნევით წყლის სისტემებიდან, მათ შორის წვეთოვანი, მიკროსფრინკლერი და მექანიზებული ღეროები. მოხმარებული წყლის 72 პროცენტი ზედაპირული წყალია, დანარჩენი კი ქვეყნის მასშტაბით 40 მიწისქვეშა აუზიდან მოიპოვება.

ამერიკულმა კომპანიებმა, რომლებიც უზრუნველყოფენ სარწყავი სისტემებს და ასევე წყლის ტექნოლოგიურ გადაწყვეტილებებს, რომლებსაც შეუძლიათ წყლის (მაგ. ჩამდინარე წყლების) ეფექტური შენახვა, გამოყენება და ხელახალი გამოყენება, უნდა განიხილონ ამ ბაზარზე მზარდი შესაძლებლობების შესწავლა. მოსავლის გამძლეობის ეფექტურობის დემონსტრირებით და ასევე გრძელვადიანი პოტენციური ხარჯების დაზოგვით, აშშ-ს გადაწყვეტილებები შეიძლება მიმზიდველი იყოს არგენტინელი მწარმოებლებისთვის. არგენტინა მსოფლიოში მე-10 უმსხვილესი ექსპორტიორია აგროსასურსათო პროდუქტების. სოფლის მეურნეობის სექტორი ასევე არის ქვეყნის შემოსავლის მთავარი წყარო, დასაქმებულია სამუშაო ძალის მესამედზე მეტი (არაპირდაპირი დასაქმების ჩათვლით) და წვლილი შეაქვს მშპ-ში დაახლოებით 8,3%-მდე და 20%-მდე, თუ მთლიანი ღირებულების ჯაჭვი შედის.

არგენტინის ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტებია სოიო, სიმინდი, ხორბალი, ხორცი, მატყლი და ღვინო, მაგრამ ქვეყანა ასევე არის ხილისა და ბოსტნეულის მთავარი მწარმოებელი. მიუხედავად იმისა, რომ 30 წლის წინ სოიო პრაქტიკულად არ არსებობდა არგენტინის სასოფლო-სამეურნეო ლანდშაფტში, დღეს ის ქვეყნის მთავარი მოსავალია. მას უჭირავს დამუშავებული მიწის თითქმის ნახევარი, ხოლო ქვეყნის ნომერ პირველი საექსპორტო პროდუქტია (ექსპორტის 36%). არგენტინა აწარმოებს მსოფლიოს სოიოს თითქმის 20%-ს, აშშ-სა და ბრაზილიის უკან.

დღეს, არგენტინის პირუტყვის რაოდენობა 52 მილიონს შეადგენს, რაც იძლევა წელიწადში 2,7 მილიონი ტონა ხორცის წარმოების საშუალებას, საიდანაც 133,000 ტონა ექსპორტირებული იყო 2015 წელს. ზოგიერთი ოფიციალური წყაროს თანახმად,

ექსპორტმა შეიძლება 4-5 წელიწადში 360,000 ტონას მიაღწიოს და, შესაბამისად, დაუბრუნდნენ 2007 წლის დონეს.

ბოლო წლებში სიმინდის დაბალი ღირებულების მხარდაჭერით, ფრინველისა და ღორის სექტორი ძლიერ გაიზარდა. 2014 წელს ღორის ხორცის წარმოება შეადგენდა 442 000 ტონას, ხოლო ფრინველის წარმოება შეფასდა 2,1 მილიონ ტონად. ამ სექტორებიდან გამომავალი და მოხმარება გაიზრდება, მაგრამ გაცილებით ნელა, რადგან შინამეურნეობების მსყიდველობითუნარიანობაზე გავლენას ახდენს ინფლაცია და შიდა სიმინდის ფასები იზრდება ექსპორტის ზრდის გამო. არგენტინა მსოფლიოში მე-9 რმის მწარმოებელია, ამჟამინდელი წარმოებით დაახლოებით 11,2 მილიონი ლიტრი, საიდანაც დაახლოებით 261,000 ლიტრი ექსპორტირებულია რმის ფხენილის (53%), ყველის (16%), შრატის, ნაყინის ან დულჩე დელს სახით. ლეჩე. OECD-FAO პროგნოზირებს 2024 წლისთვის წარმოების 23%-ით და რმის პროდუქტების ექსპორტის 40%-ით ზრდას. (Argentina, a major agricultural power)

სატყეო მეურნეობა

სატყეო მეურნეობა არგენტინაში მნიშვნელოვანი სექტორია, რომელიც ხელს უწყობს ქვეყნის ეკონომიკას, გარემოს დაცვას და მდგრად განვითარებას. აქ არის სატყეო მეურნეობის ძირითადი ასპექტები არგენტინაში:

არგენტინას აქვს მნიშვნელოვანი ტყიანი ტერიტორიები, ძირითადად კონცენტრირებულია ჩრდილოეთ და ჩრდილო-აღმოსავლეთ რეგიონებში. ტყის ძირითადი ტიპები მოიცავს სუბტროპიკულ ტყეებს, ზომიერ ტყეებს და ანდეს-პატაგონიის ტყეებს. ქვეყნის ტყეებში ბინადრობს ხეების მრავალფეროვანი სახეობა, მათ შორის ხისტი, როგორცაა კვებრაჩო, ლაპაჩო და გუაიაკანი, ასევე რბილი ხეები, როგორცაა ფიჭვი და ევკალიპტი. არგენტინაში სატყეო სექტორი მოიცავს მერქნის კომერციულ ექსპლუატაციას სხვადასხვა მიზნებისთვის, მათ შორის სამშენებლო, ავეჯის წარმოებასა და ქაღალდის წარმოებაში. მზარდი აქცენტი კეთდება არგენტინაში სატყეო მეურნეობის მდგრად პრაქტიკაზე, სექტორის გრძელვადიანი

სიცოცხლისუნარიანობის უზრუნველსაყოფად. სატყეო მეურნეობის მდგრადი მენეჯმენტი მოიცავს ისეთ პრაქტიკებს, როგორცაა ხე-ტყის შერჩევითი ჭრა, ტყის აღდგენა და ბიომრავალფეროვნების დაცვა. არგენტინას აქვს მერქნისა და ქალაქის მნიშვნელოვანი ინდუსტრია, რომელიც ეყრდნობა ქვეყნის სატყეო რესურსებს. ეკალიპტისა და ფიჭვის პლანტაციები ხშირად კულტივირებულია ხის მერქნის წარმოებისთვის, რომელიც გამოიყენება ქალაქის წარმოებაში.

სატყეო სექტორი ხელს უწყობს სხვადასხვა ხის პროდუქტების წარმოებას, მათ შორის ხე-ტყის, პლაივუდის და სხვა დამუშავებული ხის მასალების წარმოებას. ეს პროდუქტები ემსახურება როგორც შიდა, ისე საერთაშორისო ბაზრებს. არგენტინა მნიშვნელობას ანიჭებს კონსერვაციის ძალისხმევას თავისი ტყეების დასაცავად, განსაკუთრებით ეკოლოგიურად მგრძობიარე ზონებში. ეროვნული პარკები და ნაკრძალები მიზნად ისახავს ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებას და ეკოლოგიური ბალანსის შენარჩუნებას. ზოგიერთი სატყეო ოპერაციები არგენტინაში მონაწილეობს საერთაშორისო სასერტიფიკაციო პროგრამებში, როგორცაა Forest Stewardship Council (FSC), რომელიც ხელს უწყობს სატყეო მეურნეობის პასუხისმგებლობის პრაქტიკას და მდგრად მართვას.

არგენტინაში სატყეო სექტორის წინაშე მდგარი გამოწვევები მოიცავს ტყის უკანონო ჭრას, მიწათსარგებლობის ცვლილებას და ეფექტური მარეგულირებელი ჩარჩოების საჭიროებას, რათა დააბალანსოს ეკონომიკური განვითარება გარემოს დაცვასთან.

საზოგადოების ჩართულობა: გარკვეულ რეგიონებში არსებობს ინიციატივები ადგილობრივი თემების ჩართვაზე მდგრადი სატყეო პრაქტიკა, რაც უზრუნველყოფს ეკონომიკურ შესაძლებლობებს და ტყის რესურსების პასუხისმგებლობით მართვას.

არგენტინის სატყეო სექტორი გადამწყვეტ როლს ასრულებს ქვეყნის ეკონომიკაში, უზრუნველყოფს ნედლეულის მრეწველობას, ხელს უწყობს დასაქმებას და გარემოს მდგრადობას. მდგრადი სატყეო პრაქტიკა და კონსერვაციის ძალისხმევა

სულ უფრო და უფრო ხდება ქვეყნის მიდგომის განუყოფელი ნაწილი მისი ძვირფასი ტყის რესურსების მართვისადმი.

1992 წლიდან 2000 წლამდე ტყის გაშენებაში ინვესტიციებმა შეადგინა 533.5 მილიონი აშშ დოლარი, აქედან 10.7 პროცენტი გამოიყენებოდა მიწის რეაბილიტაციისთვის, 20 პროცენტი ექსკლუზიურად ტყის გასაშენებლად მიწის შესაძენად და 68.5 პროცენტი გაშენებისა და ინფრასტრუქტურისთვის. სახელმწიფოს წილი მთლიან ინვესტიციაში 142 მილიონი აშშ დოლარი იყო ტყის პლანტაციების ხელშეწყობის მარეგულირებელი ღონისძიებების ფარგლებში დაუბრუნებელი გრანტებით. ტყის გაშენების ხელშეწყობამ ისარგებლა 12 301 მცირე, საშუალო და მსხვილ მწარმოებელმა და 300 000-ზე მეტი ჰა დაირგო სწრაფად მზარდი სახეობებით.

2002 წელს ქვეყანამ აწარმოა 9,3 მილიონი კუბური მეტრი მორი და 1,3 მილიონი ტონა რბილობი და ქაღალდი. ცელულოზისა და ქაღალდის ინდუსტრიაში დასაქმებულია დაახლოებით 9000 ადამიანი.

სახერხი ქარხნები და მასთან დაკავშირებული მრეწველობა, მათ შორის ავეჯის მწარმოებლები, ძირითადად მცირე ზომისაა. სექტორში 8 920 კომპანიაა დასაქმებული, უმეტესობა დასაქმებულია საშუალოდ ხუთი მუშაკით, ხოლო სექტორში სულ 48 400 ადამიანია დასაქმებული. სხვა ტყის პროდუქტებია საწვავი შეშა, პოსტები, რკინიგზის შპალები და ნახშირი. ტანინი ასევე მნიშვნელოვანი ინდუსტრიაა, 2002 წელს წლიური წარმოებით 55 500 ტონა, რომლის 79 პროცენტი (43 600 ტონა) ექსპორტზე გავიდა. თუმცა, სინთეტიკური მასალების გამოჩენამ, რომლებიც ასრულებენ იმავე ფუნქციას დაბალ ფასად, განაპირობა ტანინის წარმოების მნიშვნელოვანი და მუდმივი შემცირება.

მეთევზეობა

თევზაობა მნიშვნელოვანი ინდუსტრიაა არგენტინაში, ქვეყნის ფართო სანაპირო ზოლისა და მრავალი მდინარისა და ტბის არსებობის გათვალისწინებით.

მეთევზეობის სექტორი ხელს უწყობს როგორც შიდა მოხმარებას, ასევე საერთაშორისო ვაჭრობას. არგენტინაში თევზაობის ძირითადი ასპექტებია, ქვეყანას აქვს მსოფლიოში ერთ-ერთი უდიდესი და ყველაზე პროდუქტიული საზღვაო მეთევზეობის ინდუსტრია. ქვეყნის ვრცელი სანაპირო ზოლი ატლანტის ოკეანის გასწვრივ უზრუნველყოფს წვდომას მდიდარ საზღვაო ეკოსისტემაზე. საზღვაო მეთევზეობაში დაჭერილი ყველაზე მნიშვნელოვანი სახეობებია ჰაკი, კალმარი, ანჩოუსი და კრევეტები. საზღვაო მეთევზეობის გარდა, არგენტინას აქვს მტკნარი წყლის უხვი რესურსი, მათ შორის მდინარეები და ტბები. მტკნარი წყლის თევზაობა მიზნად ისახავს ისეთ სახეობებს, როგორცაა კალმახი, ორაგული და ლოქო. კერძოდ, პატაგონიის მდინარეები ცნობილია თავისი კალმახის პოპულაციებით, რომლებიც იზიდავს რეკრეაციულ მეთევზეებს. თევზაობა ეკონომიკურად მნიშვნელოვანია არგენტინისთვის, რაც უზრუნველყოფს დასაქმებას და ხელს უწყობს ქვეყნის მშპ-ს. თევზისა და ზღვის პროდუქტების ექსპორტი ეკონომიკას შემოსავალს ქმნის.

არგენტინის მთავრობამ დანერგა მარეგულირებელი ბაზა თევზჭერის რესურსების მართვისა და შენარჩუნების მიზნით. მიღებულია კვოტები, დაჭერის ლიმიტები და სხვა ზომები გადაჭარბებული თევზაობის თავიდან ასაცილებლად და თევზის მარაგების გრძელვადიანი მდგრადობის უზრუნველსაყოფად. ბევრი სხვა ქვეყნის მსგავსად, ფართო სანაპირო ზოლებით, არგენტინა აწყდება გამოწვევებს, რომლებიც დაკავშირებულია უკანონო, დაურეგისტრირებელი და დაურეგულირებელი (IUU) თევზაობით. ძალისხმევა კეთდება ამ პრაქტიკის წინააღმდეგ საბრძოლველად მეთვალყურეობის, მონიტორინგისა და საერთაშორისო თანამშრომლობის გზით. არგენტინა ასევე პოპულარული ადგილია სპორტული თევზაობისთვის, რომელგარემოს მდგრადობა არგენტინის თევზჭერის ინდუსტრიაში მზარდი საზრუნავია. მზარდი აქცენტი კეთდება პასუხისმგებელ და მდგრად თევზაობის პრაქტიკაზე, რათა უზრუნველყოს საზღვაო ეკოსისტემების ჯანმრთელობა და დაიცვან გადაშენების პირას მყოფი სახეობები.

ზოგადად, თევზაობა გადამწყვეტ როლს თამაშობს არგენტინის ეკონომიკაში, რაც უზრუნველყოფს როგორც საკვებს შიდა მოხმარებისთვის, ასევე საექსპორტო პროდუქტებისთვის. ქვეყნის ერთგულება მდგრადი პრაქტიკისა და დარგის რეგულირებისადმი არსებითია მისი მეთევზეების რესურსების გრძელვადიანი ჯანმრთელობის შესანარჩუნებლად. იც იზიდავს ენთუზიასტებს მთელი მსოფლიოდან. პატაგონია, კერძოდ, ცნობილია თავისი ხელუხლებელი მდინარეებითა და ტბებით, რაც გთავაზობთ კალმახისა და ორაგულის დაჭერის შესაძლებლობებს.

არგენტინის გლობალური თევზის ბაზრის პროფილი	
მშპ თევზჭერისგან	0,36
მოხმარებისთვის ხელმისაწვდომი თევზი	7,3კგ სულზე
თევზისა და თევზის პროდუქტის იმპორტი	151 494 770 ამერიკული დოლარი

ცხრილი 2. არგენტინის მეთევზეობის ინდუსტრიის 2020 წლის ბაზრის პროფილი
<https://www.fao.org/3/cc5507en/cc5507en.pdf>

მეთევზეობა და აკვაკულტურის წარმოება	
ჯამური რაოდენობა	839 674 ტონა
მეთევზეობა	100 %
აკვაკულტურა	0%

ცხრილი 3. არგენტინის მეთევზეობისა და აკვაკულტურის წარმოება <https://www.fao.org/3/cc5507en/cc5507en.pdf>

5.2 მეორადი სექტორი

მრეწველობა

სოფლის მეურნეობის ბაზარზე მთელი პროდუქტიულობის მიუხედავად, სოფლის მეურნეობის ინდუსტრიაში დასაქმებულია მოსახლეობის მხოლოდ 0.1%. მეურნეობა არის მხოლოდ ერთი ლაპარაკი ბევრად უფრო დიდ ბორბალში. არგენტინის მოსახლეობის მნიშვნელოვანი ნაწილი, 23%-ზე მეტი, მუშაობს ინდუსტრიულ სექტორში. ეს სექტორი მოიცავს საკვების გადამამუშავებას და შეფუთვას, რათა მისი გაგზავნა და საზღვარგარეთ გაყიდვა მოხდეს. ხორცის გადამამუშავება, ფქვილის დაფქვა და საკვების შეფუთვა სასიცოცხლო როლია არგენტინის ეკონომიკურ წარმატებაში.

ადამიანები, რომლებიც მუშაობენ ამ სექტორში, ასევე ყიდიან და არემონტებენ ფერმებში და საკონსერვო ობიექტებში გამოყენებულ აღჭურვილობას. ერთობლივად, სოფლის მეურნეობის სექტორი და სამრეწველო სექტორი ერთად მიდიან, რათა არგენტინა გახდეს მსოფლიო ლიდერი საკვების, ღვინისა და ბუნებრივი აირის ექსპორტში. სამრეწველო სექტორში ასევე დასაქმებულია ადამიანები საავტომობილო შრომით, ტექსტილის წარმოებაში და სხვა. ფარმაცევტული და ბიოტექნოლოგია გახდა მზარდი სფერო ინდუსტრიულ სექტორში. რამდენადაც არგენტინა აფართოებს თავის ეკონომიკურ ჰორიზონტს, ფართოვდება ხელმისაწვდომი ინდუსტრიული სფეროებიც.

ქვეყნის ძლიერი აგრარული სექტორის გათვალისწინებით, არსებობს მნიშვნელოვანი აგროინდუსტრიული კომპლექსი. ეს მოიცავს სოფლის მეურნეობის პროდუქტების გადამამუშავებას, როგორცაა სოიო, სიმინდი და ხორბალი საკვები პროდუქტების, ზეთებისა და ბიოსაწვავის სახით. არგენტინას აქვს ფოლადის და მეტალურგიის ინდუსტრია, რომელიც აწარმოებს ფოლადის პროდუქტებს სამშენებლო, მანქანა-დანადგარებისა და სხვა მიზნებისათვის. სექტორი გადამწყვეტ როლს ასრულებს ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და წარმოების მხარდასაჭერად.

ქიმიური და ნავთობქიმიური მრეწველობა მნიშვნელოვანია სხვადასხვა ქიმიკატების, პლასტმასის და სასუქების წარმოებისთვის. არგენტინას აქვს ბუნებრივი გაზისა და ნავთობის მარაგი, რაც ხელს უწყობს ამ ინდუსტრიების განვითარებას. არგენტინა ახორციელებს ინვესტიციებს განახლებადი ენერჯის პროექტებში, მათ შორის ქარისა და მზის ენერჯიაზე. განახლებადი ენერჯის განვითარება ქვეყნის ძალისხმევის ნაწილია ენერჯის წყაროების დივერსიფიკაციისა და არაგანახლებადი რესურსებისადმი დამოკიდებულების შესამცირებლად. არგენტინას აქვს ძლიერი საკვები და სასმელების გადამამუშავებელი ინდუსტრია, მათ შორის ხორცის გადამამუშავებელი (განსაკუთრებით საქონლის ხორცი), რძის პროდუქტები და დამუშავებული საკვების წარმოება შიდა მოხმარებისა და ექსპორტისთვის. ფარმაცევტული ინდუსტრია კარგად არის განვითარებული არგენტინაში, რომელიც აწარმოებს მედიკამენტებისა და ჯანდაცვის პროდუქტების სპექტრს. ქვეყანას აქვს ფარმაცევტული კვლევისა და განვითარების ისტორია.

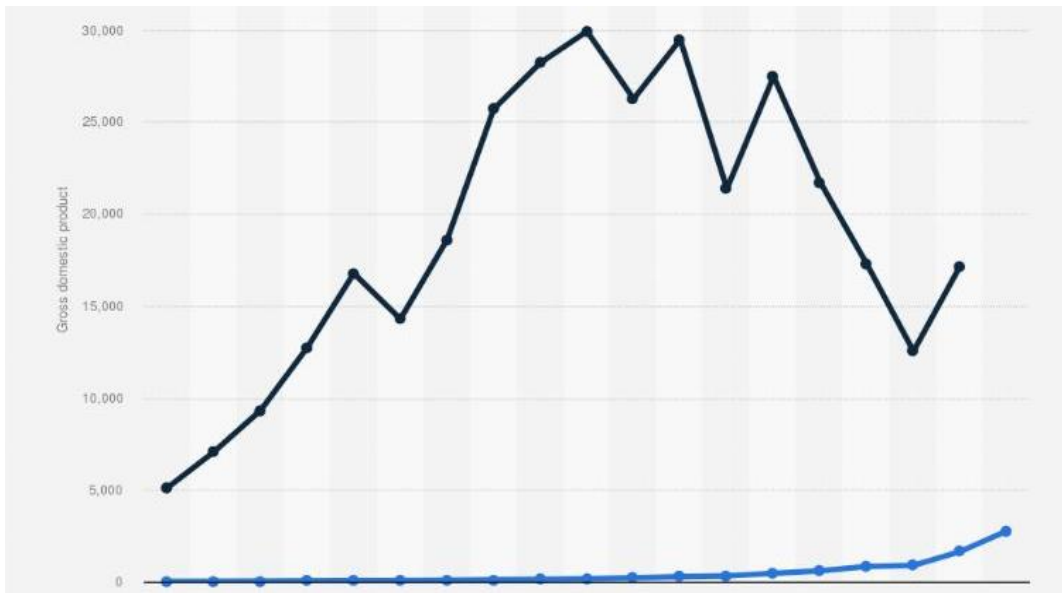
ინდუსტრიული სექტორი გადამწყვეტ როლს თამაშობს არგენტინის საერთაშორისო ვაჭრობაში. ქვეყანა ახორციელებს სხვადასხვა წარმოებული საქონლის ექსპორტს, რაც ხელს უწყობს მის მთლიან სავაჭრო ბალანსს.

მთლიანობაში, არგენტინის ინდუსტრიული სექტორი მრავალფეროვანია და გადამწყვეტ როლს თამაშობს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებაში. მიმდინარეობს ძალისხმევა მრეწველობის მოდერნიზაციისთვის, ინოვაციების ხელშეწყობისა და გამოწვევების გადასაჭრელად, რათა გაზარდოს სექტორის კონკურენტუნარიანობა როგორც შიდა, ისე გლობალურად.

მშენებლობა

არგენტინაში სამშენებლო ინდუსტრია სასიცოცხლო მნიშვნელობის სექტორია, რომელიც მნიშვნელოვან წვლილს უწყობს ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებასა და ინფრასტრუქტურის ზრდას.

სამშენებლო ინდუსტრია არგენტინაში მჭიდროდ არის დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის განვითარებასთან. პროექტები მოიცავს გზების, ხიდების, აეროპორტების, პორტების და სხვა სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის მშენებლობას. ასევე ინვესტიციებია წყალმომარაგების, სანიტარული და ენერგეტიკული ინფრასტრუქტურაში.

დიაგრამა 5. სამშენებლო ინდუსტრიის ღირებულება 2022 [Construction industry value in Argentina 2022 | Statista](#)

საცხოვრებელი სახლების მშენებლობა ინდუსტრიის მნიშვნელოვანი ნაწილია, რომელიც გამოწვეულია ურბანიზაციისა და მოსახლეობის ზრდით. როგორც კერძო, ისე საჯარო საბინაო პროექტები ხელს უწყობს ბინების, სახლების და საცხოვრებელი კომპლექსების მშენებლობას. მთავრობის მიერ ინიცირებული საჯარო სამუშაოების პროექტები მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს სამშენებლო სექტორში. ეს პროექტები მიზნად ისახავს საჯარო სერვისების გაუმჯობესებას, კავშირის გაძლიერებას და ინფრასტრუქტურული საჭიროებების დაკმაყოფილებას მთელი ქვეყნის მასშტაბით. უძრავი ქონების განვითარება სამშენებლო ინდუსტრიის მთავარი მამომარაგებელია. დეველოპერები ინვესტირებას ახდენენ საცხოვრებელ, კომერციულ და შერეული დანიშნულების პროექტებში, რათა დააკმაყოფილონ საცხოვრებლისა და ბიზნეს ფართების მოთხოვნა. სამშენებლო სექტორი დასაქმების მნიშვნელოვანი წყაროა,

რომელიც უზრუნველყოფს სამუშაო ადგილებს სხვადასხვა კვალიფიკაციის მქონე და არაკვალიფიციური მუშაკებისთვის. მიმდინარეობს ძალისხმევა არგენტინაში სამშენებლო ინდუსტრიის მოდერნიზაციისთვის, აქცენტი მოწინავე სამშენებლო ტექნოლოგიებისა და მდგრადი სამშენებლო პრაქტიკის მიღებაზე.

ტრანსპორტი

ბევრი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის პროექტი მთელი ქვეყნის მასშტაბით შეჩერებულია არსებული ეკონომიკური გარემოს და იმის გამო, რომ ქვეყანაში არჩევნები (როგორც პროვინციული, ასევე ეროვნული) ტარდება 2023 წლის განმავლობაში. სახელმწიფო ხარჯების უმეტესი ნაწილი მიმართულია არსებულ ვალდებულებებზე და სოციალურ პროგრამებზე, ხოლო მთავრობის დამატებითი ვალის აღების შესაძლებლობა შეზღუდულია საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ვალის რესტრუქტურის შეთანხმების გამო. ბევრი ანალიტიკოსი ქვეყნის ეკონომიკური მდგომარეობის მოკრძალებულ გაუმჯობესებას ელის 2024 წლის დასაწყისში. ეს შექმნის რამდენიმე ინფრასტრუქტურულ შესაძლებლობას აშშ-ს კომპანიებისთვის პორტებში, წყალსადენებში, აეროპორტებში, გზებსა და რკინიგზაში.

არგენტინის პორტების უმეტესობამ (ოკეანე და მდინარე) მხოლოდ ბოლო წლებში მიიღო ძირითადი მოვლა, რაც მიუთითებს განახლების აუცილებლობაზე. ბუენოს-აირესის პორტი მართავს ქვეყნის გადაზიდვების მოცულობის 70%-ს და საჭიროებს მოდერნიზაციის განახლებას, რომელიც მოიცავს დნობის, შევსების სერვისებსა და აღჭურვილობას და ტვირთის კონტროლის განახლებულ სისტემებს. ქვეყნის შორეულ სამხრეთში, უშუაიას პორტი შეიძლება წარმოადგენდეს მრავალფეროვან შესაძლებლობებს ანტარქტიდაში სამეცნიერო და ტურისტული საქმიანობის გაფართოების გათვალისწინებით. საჭიროა ახალი ტერმინალის მშენებლობა დამატებითი გემებისთვის.

მდინარე პარანა არის ძირითადი სავაჭრო და სატრანსპორტო არტერია ("Hidrovía"), რომელიც მიედინება პარაგვაიდან ბუენოს აირესის პორტამდე. ქვეყნის მდინარის ხელისუფლება, სავარაუდოდ, ხელახლა შვიდმა აეროპორტმა მთელი ქვეყნის მასშტაბით 2022 წელს მიიღო ტექნიკური მომსახურება და გარკვეული განახლება.

დამატებითი აეროპორტები შეეცდებიან მოდერნიზაციის სხვადასხვა ფორმებს, მათ შორის ყველაზე დატვირთული შიდა აეროპორტის, Aeroparque Jorge Newbery-ის გაფართოებას ბუენოს აირესში, რომელსაც მართავს კერძო ოპერატორი Aeropuertos Argentina 2000.

საჭირო იქნება ასაფრენი ბილიკის განათების სისტემები, ახალი ან გარემონტებული შენობები და მგზავრთა თვალთვალის სისტემები. არგენტინაში არის 18000 მილი დაგებული გზები. ბევრი გზა უყურადღებოა, განსაკუთრებით სოფლად. გზის მშენებლობა და მოვლა ძირითადად ადგილობრივი შრომითა და მასალებით ვითარდება.

არგენტინაში არის 12,000 მილი რელსები, რაც წარსულში არსებობის ნახევარი იყო მოვლისა და მომგებიანობის ნაკლებობის გამო.

ჩინეთი და რუსეთი დომინირებენ ბაზარზე ძირითადი სარკინიგზო აღჭურვილობის მიწოდებით. რჩება შესაძლებლობები აშშ-ს გადაწყვეტილებებისთვის, რომლებსაც შეუძლიათ ხელი შეუწყონ დიზელის ლოკომოტივების ელექტრიფიკაციას, ასევე სასიგნალო და საკომუნიკაციო აღჭურვილობას.

5.3 მესამეული/მეოთხეული სექტორი

საბანკო საქმიანობა

არგენტინაში კანონი No21,526 (1977) არეგულირებს საბანკო საქმიანობას. ამ კანონის თანახმად, არგენტინის ცენტრალური ბანკი (BCRA) არის

განმახორციელებელი ორგანო და მარეგულირებელი ორგანო, რომელიც გამოსცემს სტანდარტებს და აკონტროლებს კანონში შემავალი ფინანსური ინსტიტუტების საქმიანობას (ავტორიზაცია და საოპერაციო პირობები საბანკო ინდუსტრიაში; ნებადართული, აკრძალული და

შეზღუდული განსაზღვრება ტრანზაქციები, ფულადი კონტროლი, საოპერაციო კოეფიციენტების აღსრულება, ინფორმაცია, აღრიცხვისა და კონტროლის სისტემები, დაშლა და ლიკვიდაცია და ა.შ.). არგენტინაში ოპერირების მიზნით, უცხოურმა ბანკებმა უნდა დარეგისტრირდნენ BCRA-ში და მიიღონ შესაბამისი ავტორიზაცია ქვეყანაში საბანკო საქმიანობაში ჩართვის დაწყებამდე. გარდა ამისა, არსებობს მინიმალური კაპიტალის მოთხოვნები ამ სუბიექტებისთვის ბიზნესის კეთების დასაშვებად.

არგენტინის ცენტრალური ბანკი (Banco Central de la República Argentina ან BCRA) არის ქვეყნის ცენტრალური ბანკი. მას ევალება ვალუტის გამოშვება, მონეტარული პოლიტიკის განხორციელება, ფინანსური სისტემის რეგულირება და ზედამხედველობა. არგენტინას აქვს საჯარო და კერძო კომერციული ბანკების ნაზავი. ეს ბანკები სთავაზობენ ფინანსურ მომსახურებას ფართო სპექტრს, მათ შორის

შემნახველ ანგარიშებს, საკონტროლო ანგარიშებს, სესხებს და სხვა საბანკო პროდუქტებს ფიზიკურ პირებსა და ბიზნესს. BCRA ადგენს და აღასრულებს საბანკო რეგულაციებს ფინანსური სისტემის სტაბილურობისა და სიმყარის უზრუნველსაყოფად. ეს რეგულაციები მოიცავს ისეთ სფეროებს, როგორცაა კაპიტალის ადეკვატურობა, რისკის მართვა და ფინანსური ანგარიშგება. არგენტინული პესო (ARS) არის ოფიციალური ვალუტა და გაცვლითი კურსი ექვემდებარება რყევებს. სავალუტო პოლიტიკას მართავს BCRA, რომელიც პერიოდულად ერევა სავალუტო ბაზარზე ვალუტის სტაბილიზაციის მიზნით. ბევრი სხვა ქვეყნის მსგავსად, ონლაინ და მობილური ბანკინგის სერვისები სულ უფრო პოპულარული ხდება არგენტინაში. ბანკები მომხმარებლებს სთავაზობენ ციფრულ პლატფორმებს, რომ მართონ თავიანთი ანგარიშები, განახორციელონ ტრანზაქციები და მიიღონ სხვადასხვა ფინანსური სერვისები.

არგენტინა ჩართულია საერთაშორისო საბანკო ურთიერთობებში და მისი საბანკო სექტორი დაკავშირებულია გლობალურ ფინანსურ ბაზრებთან. საერთაშორისო ეკონომიკური პირობების ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს ქვეყნის საბანკო და ფინანსურ სისტემაზე.

მნიშვნელოვანია აღინიშნოს, რომ არგენტინის ეკონომიკა და საბანკო სექტორი განიცდიდა რყევებს და გამოწვევებს ბოლო წლებში. სამთავრობო პოლიტიკის, ეკონომიკური პირობების და გარე ფაქტორების ცვლილებამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს საბანკო ინდუსტრიის დინამიკაზე. უახლესი და ზუსტი ინფორმაციისთვის რეკომენდებულია მიმართოთ მიმდინარე წყაროებს ან განახლებებს შესაბამისი ფინანსური ორგანოებიდან.

ჯანდაცვა და სოციალური მომსახურება

არგენტინას აქვს შედარებით ყოვლისმომცველი სოციალური დაცვის სისტემა, რომელიც მოიცავს ყველა ფილიალს სოციალური დაზღვევის, სოციალური დახმარების (SA) და სოციალური სერვისების მეშვეობით. თუმცა, ბოლო

ათწლეულების განმავლობაში არგენტინის დელიკატურმა ეკონომიკურმა ვითარებამ ხელი შეუშალა პროგრესს, ფისკალური შეზღუდვები ართულებს საგადასახადო დაფინანსებით SA-ის გაფართოებას. SP სტატისტიკის ნაკლებობამ ასევე წარმოადგინა მონიტორინგისა და შეფასების გამოწვევები.

არგენტინას აქვს ბავშვთა უნივერსალური გრანტი და უნივერსალური სამშობიარო დაცვა და წარმატებით აქვს ინტეგრირებული კონტრიბუციული და არაკონტრიბუტორი კომპონენტები შსო სოციალური დაცვის სართულების რეკომენდაციის შესაბამისად, 2012 წელი (No. 202). მათ აქვთ მონოტაქსის სისტემა დამოუკიდებელი მუშაკებისთვის გადასახადების შეგროვების გასამარტივებლად, თუმცა საჭიროა რეფორმები მისი ჰარმონიზაციისა და რეგულარულ საგადასახადო სისტემაზე გადასვლის გასაადვილებლად. მიუხედავად მაღალი დაფარვისა (89.3%), საპენსიო სისტემა ხასიათდება ფრაგმენტულობითა და უთანასწორობით, ხოლო ინფლაცია და გაცვლითი კურსის გაურკვევლობა საფრთხეს უქმნის მის გრძელვადიან მდგრადობას. არგენტინამ შეძლო სწრაფად ეპასუხა COVID-19-ის ეკონომიკურ და სოციალურ ეფექტებზე, მათი უნივერსალური სქემებიდან წინასწარ არსებული ინფრასტრუქტურის წყალობით. გადაუდებელი ოჯახის შემოსავლის ფულადი გადარიცხვის სქემამ (Ingreso Familiar de Emergencia) უზრუნველყო 10,000 არგენტინული პესოს (155 აშშ დოლარი) ერთჯერადი გადახდა 2020 წლის აპრილში დაახლოებით 3.6 მილიონ ოჯახს. საყოველთაო ბავშვთა გრანტისა და სამშობიარო შემწეობის ბენეფიციარებს გადაეხადათ დამატებითი 3103 პესო (40 აშშ დოლარი).

2000-დან 2020 წლამდე არგენტინაში ჩვილთა სიკვდილიანობა შემცირდა 16,6-დან 8,4 სიკვდილამდე 1000 ცოცხალ დაბადებულზე, კლება 49,4%-ით (სურათი 4). დაბალი წონის მშობიარობის პროცენტი (2500 გ-ზე ნაკლები) გაიზარდა 7.2%-დან 7.2%-მდე 2000-2020 წლებში, ხოლო ექსკლუზიური ძუძუთი კვება 6 თვემდე ასაკის ბავშვთა პოპულაციაში იყო 32%, იგივე მნიშვნელობა, რაც 2012 წელს. ბოლო წელი, რომლის შესახებაც ხელმისაწვდომია ინფორმაცია). რაც შეეხება იმუნიზაციის

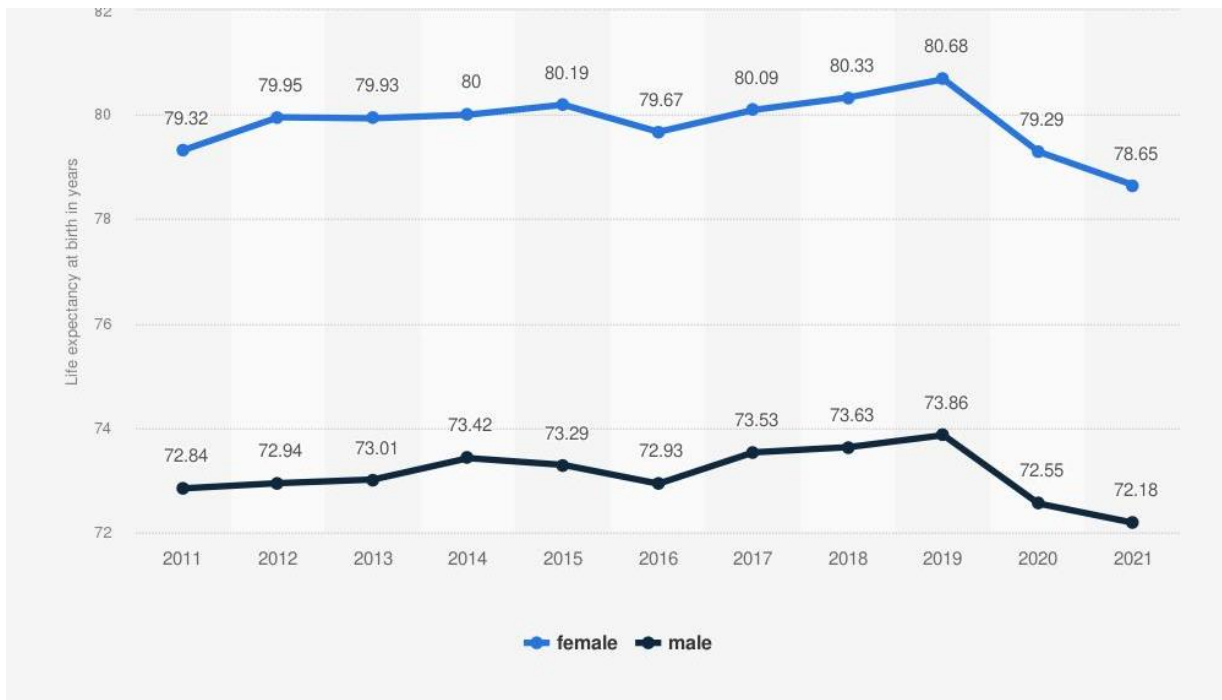
სტრატეგიას, წითელას ვაქცინაციის მოცვა 2022 წელს შეადგენდა 83.0%-ს, რაც 2000 წელთან შედარებით 8 პროცენტული პუნქტით შემცირდა.

დედათა სიკვდილიანობის კოეფიციენტი 2020 წლისთვის შეფასდა 44.9 სიკვდილად 100 000 ცოცხალ დაბადებულზე, რაც 37.2%-ით შემცირდა 2000 წლის სავარაუდო მაჩვენებელთან შედარებით (სურათი 5). ნაყოფიერებასთან დაკავშირებით, დადგენილია, რომ 2023 წელს ქალებს რეპროდუქციული ცხოვრების განმავლობაში საშუალოდ 1,9 შვილი ჰყავდათ. მოზარდების ნაყოფიერების კონკრეტულ შემთხვევაში დაფიქსირდა 44,7%-იანი კლება, 2000 წელს 15-დან 19 წლამდე ასაკის 1000 ქალზე 66,5 ცოცხალი დაბადებიდან 2023 წელს 36,8-მდე. 2018 წელს მშობიარობის 99,5%-ს ესწრებოდნენ კვალიფიციური მშობიარობის პერსონალი.

2019 წელს, არგენტინაში პოტენციურად თავიდან აცილებული ნაადრევ სიკვდილიანობის კორექტირებული მაჩვენებელი იყო 203 სიკვდილი 100 000 მოსახლეზე, რაც შემცირდა 27.1%-ით 2000 წლის 278.4 მაჩვენებელთან შედარებით. ეს ნიშნავს, რომ 2019 წელს ქვეყანაში მაჩვენებელი იყო 10.5%. უფრო დაბალია, ვიდრე მთლიანი ამერიკის რეგიონისთვის მოხსენებული საშუალო მაჩვენებელი. პოტენციურად პრევენციულ ნაადრევ სიკვდილს შორის, პრევენციული მიზეზების მაჩვენებელი 2019 წელს იყო 112 100 000 მოსახლეზე, რაც 18.3%-ით დაბალია რეგიონის საშუალო მაჩვენებელზე, ხოლო განკურნებადი მიზეზების მაჩვენებელი იყო 91 100 000 მოსახლეზე, რეგიონის საშუალო 89.6-თან შედარებით. ასაკთან დაკავშირებული სიკვდილიანობის საერთო მაჩვენებელი იყო 5.7 1000 მოსახლეზე 2019 წელს, კლება 15.1%-ით 2000 წელთან შედარებით (6.8 სიკვდილი 1000 მოსახლეზე).

როდესაც სიკვდილიანობა სამ ძირითად ჯგუფად იყოფა, შეინიშნება, რომ 2019 წელს გადამდები დაავადებებით ასაკთან დაკავშირებული სიკვდილიანობის მაჩვენებელი იყო 97.1 100 000 მოსახლეზე (120.7 100 000 მამაკაცებში და 80.8 100 000 ქალებში). ასაკთან დაკავშირებული სიკვდილიანობის მაჩვენებელი არაგადამდები დაავადებებით იყო 435.8 100 000 მოსახლეზე (557.9 100 000 მამაკაცებში და 347.6 100

000 ქალებში). ასაკთან დაკავშირებული სიკვდილიანობის მაჩვენებელი გარე მიზეზებით იყო 41.4 100 000 მოსახლეზე (64.9 100 000 მამაკაცებში და 19.6 100 000 ქალებში), საგზაო შემთხვევების ჩათვლით (13.9 100 000 მოსახლეზე), მკვლელობები (6.1 000 000-ზე). მოსახლეობა) და თვითმკვლელობები (8,1 100 000 მოსახლეზე). 2000 წელს მიზეზების პროცენტული განაწილება იყო 80,7% არაგადამდები დაავადებებით, 12,3% გადამდები დაავადებებით და 7% გარეგანი მიზეზებით; 2019 წელს პროცენტები იყო შესაბამისად 76.7%, 17.6% და 5.7%.

დიაგრამა 6. არგენტინის სიცოცხლის საშუალო ხანგრძლივობა 2011-2021 [Argentina - life expectancy at birth by gender 2011-2021 | Statista](https://www.statista.com/statistics/1011114/argentina-life-expectancy-at-birth-by-gender-2011-2021/)

მასმედია

არგენტინაში მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები მრავალფეროვანია და მნიშვნელოვან როლს თამაშობს საზოგადოებრივი აზრის ფორმირებასა და ინფორმაციის გავრცელებაში.

ტელევიზია:

- არგენტინას აქვს კარგად ჩამოყალიბებული სატელევიზიო ინდუსტრია, როგორც საჯარო, ისე კერძო არხებით. პოპულარულია ტელენოველები (საპნის

ოპერები), საინფორმაციო გადაცემები და გასართობი შოუები. საკაბელო და სატელიტური ტელევიზია უზრუნველყოფს წვდომას საერთაშორისო არხებზე და კონტენტზე.

რადიო:

- რადიო არგენტინაში ტრადიციული და ფართოდ გავრცელებული მედიაა. ის გადამწყვეტ როლს თამაშობს ახალი ამბების, მუსიკის, თოქ-შოუს და გაართობის უზრუნველყოფაში. ორივე AM და FM რადიოსადგურები ფუნქციონირებს მთელი ქვეყნის მასშტაბით.

ბეჭდვითი მედია:

- გაზეთები და ჟურნალები არგენტინაში მნიშვნელოვანი ადგილია. წამყვანი გაზეთებია Clarín, La Nación და Página 12. ეს პუბლიკაციები მოიცავს სხვადასხვა თემებს, მათ შორის პოლიტიკას, კულტურასა და სპორტს.

ონლაინ მედია და ციფრული პლატფორმები:

- ინტერნეტის ზრდამ განაპირობა ონლაინ მედიის ზრდა არგენტინაში. ახალი ამბების ვებსაიტები, გაზეთების ციფრული გამოცემები და დამოუკიდებელი ონლაინ საშუალებები გვაწვდიან სიახლეებს და ინფორმაციას. სოციალური მედიის პლატფორმები ფართოდ გამოიყენება ახალი ამბების მოხმარებისა და გაზიარებისთვის.

სოციალური მედია:

- სოციალური მედიის პლატფორმები, მათ შორის Facebook, Twitter და Instagram, პოპულარულია არგენტინაში. ისინი ემსახურებიან როგორც ინფორმაციის გავრცელების, საჯარო დისკურსის და მომხმარებელთა შორის ურთიერთობის მნიშვნელოვან ინსტრუმენტებს.

საინფორმაციო სააგენტოები:

- საინფორმაციო სააგენტოები, როგორც ეროვნული, ასევე საერთაშორისო, ხელს უწყობენ ინფორმაციის ნაკადს. სააგენტოები, როგორცაა Télam, აწვდიან საინფორმაციო შინაარსს სხვადასხვა მედიასაშუალებას.

მარეგულირებელი გარემო:

- არგენტინაში მედია მარეგულირებელ ჩარჩოებში მუშაობს. მარეგულირებელი გარემო დებატების საგანი იყო და წლების განმავლობაში მედიის კანონებში ცვლილებები განხორციელდა, რაც გავლენას ახდენდა საკუთრების სტრუქტურებსა და ბაზრის დინამიკაზე.

საკუთრება და პლურალიზმი:

- მედიის მფლობელობა არგენტინაში იყო განხილვის თემა, ინდუსტრიაში კონცენტრაციასთან დაკავშირებით. გაკეთდა ძალისხმევა მედიის პლურალიზმისა და მრავალფეროვნების ხელშეწყობისთვის.

პოლიტიკური გავლენა:

- არგენტინაში მედია საშუალებები შეიძლება ასოცირდეს სხვადასხვა პოლიტიკურ მიდრეკილებთან. მედია ლანდშაფტზე გავლენა მოახდინა პოლიტიკურმა დინამიკამ და იყო დებატები მედიის დამოუკიდებლობის შესახებ პოლიტიკური ჩარევისგან.

კულტურული და გასართობი პროგრამირება:

- მედია ლანდშაფტი მოიცავს მრავალფეროვან კულტურულ და გასართობ პროგრამებს. არგენტინული ტელენოველები, ფილმები და მუსიკა პოპულარულია არა მხოლოდ შიდა, არამედ ესპანურენოვან სხვა ქვეყნებშიც.

პრესის თავისუფლება:

- პრესის თავისუფლება არგენტინაში მნიშვნელოვანია და ჟურნალისტები აქტიურად აშუქებენ სხვადასხვა თემებს. თუმცა, პრესის თავისუფლების შესახებ შემფოთება ზოგჯერ გაჩნდა, განსაკუთრებით მედია ორგანიზაციებზე იურიდიულ და ეკონომიკურ ზეწოლასთან დაკავშირებით.

ტურიზმი

არგენტინამ 2021 წელს სულ 297 000.00 ტურისტი დაფიქსირდა, რაც აბსოლუტური მაჩვენებლებით მსოფლიოში 84-ე ადგილზეა. ქვეყნის ზომის გარეშე,

ასეთი რეიტინგული სია შეიძლება არ იყოს ძალიან მნიშვნელოვანი. არგენტინის მოსახლეობასთან მიმართებაში ტურისტების რიცხვის დაყენებით, შედეგი ბევრად უფრო შესადარებელი სურათია: ერთ მოსახლეზე 0,0064 ტურისტით, არგენტინა მსოფლიოში 132-ე ადგილზეა. სამხრეთ ამერიკაში მან მე-7 ადგილი დაიკავა.

2021 წელს არგენტინამ მხოლოდ ტურიზმის სექტორში გამოიმუშავა დაახლოებით 445.00 მილიონი აშშ დოლარი. ეს შეესაბამება მისი მთლიანი შიდა პროდუქტის 0,071 პროცენტს და სამხრეთ ამერიკის ყველა საერთაშორისო ტურისტული შემოსავლის დაახლოებით 4 პროცენტს.

არგენტინა ამაცობს ბუნებრივი ატრაქციონების ფართო სპექტრით, მათ შორის დიდებული ანდების მთებით, უზარმაზარი პამპასის დაბლობებით, განსაცვიფრებელი იგუაზუს ჩანჩქერებით, პატაგონიის მყინვარებით (როგორცაა პერიტო მორენოს მყინვარი) და ტბის უბნის თვალწარმტაცი პეიზაჟებით. არგენტინას აქვს მდიდარი კულტურული მემკვიდრეობა და ვიზიტორებს შეუძლიათ დაათვალიერონ ისტორიული ადგილები, როგორცაა ქალაქი ბუენოს აირესი, რომელიც ცნობილია ევროპული სტილის არქიტექტურითა და ძლიერი უბნებით, როგორცაა სან ტელმო და ლა ბოკა. იეზუიტური ბლოკი და კორდობის ესტანცია, იუნესკოს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლი, აჩვენებს იეზუიტების არქიტექტურასა და კულტურას. არგენტინა მსოფლიოში ერთ-ერთი წამყვანი ღვინის მწარმოებელი ქვეყანაა და რეგიონები, როგორცაა მენდოზა, ცნობილია თავისი ვენახებითა და ღვინის ქარხნებით. ღვინის მოყვარულებს შეუძლიათ დაათვალიერონ ღვინის სცენური მარშრუტები, მონაწილეობა მიიღონ დეგუსტაციაში და გაეცნონ არგენტინის მეღვინეობის ტრადიციებს. არგენტინა მასპინძლობს უამრავ ფესტივალს და ღონისძიებას მთელი წლის განმავლობაში, სადაც აღინიშნება ყველაფერი, მუსიკიდან და ცეკვიდან დაწყებული კინოსა და ლიტერატურამდე. გუალეგუაიჩუს კარნავალი და ბუენოს აირესის საერთაშორისო კინოფესტივალი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი მოვლენაა. არგენტინა გვთავაზობს კარგად განვითარებულ ტურისტულ ინფრასტრუქტურას განსახლების მრავალფეროვნებით, ძვირადღირებული

სასტუმროებიდან ჰოსტელებამდე და სასტუმრო სახლებამდე. სატრანსპორტო ქსელები აკავშირებს ძირითად ტურისტულ მიმართულებებს.

ქვეყანა	ტურისტთა რაოდენობა
აშშ	5,966,539 (2023)
გაერთიანებული სამეფო	31,245,000 (2022)
ჩინეთი	4,096,200 (2016)
საფრანგეთი	117,109,000 (2020)
გერმანია	2,937,981 (2023)
ავსტრალია	607,930 (2023)
იაპონია	2,516,500 (2023)
მექსიკა	3,256,315 (2023)
ესპანეთი	5,141,690 (2023)
ინდოეთი	811,411 (2023)

ცხრილი 4. არგენტინაში ვიზიტორთა რაოდენობა სხვადასხვა ქვეყნიდან სხვადასხვა წელს. [Argentina Visitor Arrivals \[Chart-Data-Forecast\], 2016 - 2024 | CEIC Data](#)

განათლება

განათლება არგენტინაში იმართება ფედერალური სისტემით, რომელიც ადგენს ეროვნულ ჩარჩოს, ხოლო პროვინციებს საშუალებას აძლევს მართონ საკუთარი განათლების სისტემები. არგენტინაში საგანმანათლებლო სისტემა ყოვლისმომცველია, სთავაზობს როგორც საჯარო, ისე კერძო ინსტიტუტებს სხვადასხვა დონეზე. აქ მოცემულია არგენტინის განათლების სისტემის ძირითადი ასპექტები:

- საწყისი განათლება: ეს მოიცავს ადრეული ბავშვობის განათლებას 5 წლამდე ასაკის ბავშვებისთვის.
- დაწყებითი განათლება: სავალდებულო განათლება 6-დან 12 წლამდე.
- საშუალო განათლება: როგორც წესი, 13-დან 18 წლამდე.
- უმაღლესი განათლება: მოიცავს უნივერსიტეტებსა და არასაუნივერსიტეტო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებს.

დაწყებითი განათლება სავალდებულო და უფასოა. ასევე სავალდებულოა საშუალო განათლება, თუმცა ის ყოველთვის არ არის მკაცრად აღსრულებული. სასწავლო გეგმას ადგენს განათლების ეროვნული სამინისტრო, მაგრამ თითოეულ პროვინციას აქვს გარკვეული მოქნილობა, რათა მოერგოს იგი ადგილობრივ საჭიროებებს. სასწავლო პროგრამა მოიცავს ფოკუსირებას ჰუმანიტარულ, საბუნებისმეტყველო მეცნიერებებზე, სოციალურ მეცნიერებებზე და ფიზიკურ განათლებაზე.

ესპანური სწავლების ოფიციალური ენაა. ინგლისური ჩვეულებრივ ისწავლება, როგორც მეორე ენა და ზოგიერთ სკოლაში შეიძლება სხვა ენები იყოს შემოთავაზებული. არგენტინას აქვს ძლიერი უმაღლესი განათლების სისტემა მრავალი უნივერსიტეტით და ინსტიტუტით, რომლებიც გვთავაზობენ პროგრამების ფართო სპექტრს. ბუენოს აირესის უნივერსიტეტი (UBA) არის ერთ-ერთი უდიდესი და პრესტიჟული უნივერსიტეტი ქვეყანაში. არგენტინას აქვს მასწავლებელთა მომზადების პროგრამები, რათა უზრუნველყოფილი იყოს კვალიფიციური პედაგოგიური მუშახელი. მასწავლებლებს სკოლაში სამუშაოდ მოეთხოვებათ დასრულებული მასწავლებელთა საგანმანათლებლო პროგრამა.

ტექნიკური და პროფესიული განათლება: ტექნიკური და პროფესიული განათლება ხელმისაწვდომია საშუალო საფეხურზე, რაც სტუდენტებს აძლევს პრაქტიკულ უნარებს და ამზადებს კონკრეტულ პროფესიებს. ქვეყანა მხარს უჭერს ზრდასრულთა განათლების პროგრამებს, რაც საშუალებას აძლევს პირებს, რომლებმაც არ დაასრულეს ფორმალური განათლება, დაბრუნდნენ სკოლაში და

მიიღონ კვალიფიკაცია. თანაარსებობენ როგორც საჯარო, ისე კერძო სკოლები და უნივერსიტეტები. საჯარო დაწესებულებებს ძირითადად აფინანსებს მთავრობა, ხოლო კერძო დაწესებულებებს შეუძლიათ სწავლის საფასურის გადახდა. გაწეული იყო ძალისხმევა განათლების ხელმისაწვდომობის გასაუმჯობესებლად, განსაკუთრებით სოფლად და დაუცველ რაიონებში. მთავრობამ განახორციელა პროგრამები განათლებაში უთანასწორობის საკითხების მოსაგვარებლად. მთავრობა ბიუჯეტის მნიშვნელოვან ნაწილს განათლებას უთმობს. თუმცა, ისეთი გამოწვევები, როგორცაა ეკონომიკური რყევები, შეიძლება გავლენა იქონიოს დაფინანსებაზე და რესურსების განაწილებაზე.

ქვეყანას აწყდება გამოწვევები თავის საგანმანათლებლო სისტემაში, მათ შორის ხარისხთან, თანასწორობასა და ხელმისაწვდომობასთან დაკავშირებული საკითხები. მიმდინარეობდა დისკუსიები და მცდელობები ამ გამოწვევების გადასაჭრელად საგანმანათლებლო რეფორმების მეშვეობით. არგენტინა იზიდავს საერთაშორისო სტუდენტებს, განსაკუთრებით უმაღლეს განათლებაში. ქვეყანა ცნობილია იმით, რომ გთავაზობთ ხარისხიან განათლებას სხვა ქვეყნებთან შედარებით დაბალ ფასად.

განათლება არგენტინაში ასახავს ვალდებულებას უზრუნველყოს ყოვლისმომცველი და ინკლუზიური სისტემა, მაგრამ მუდმივი ძალისხმევაა საჭირო გამოწვევების გადასაჭრელად და ყველასთვის ხარისხიანი განათლების უზრუნველსაყოფად. რეფორმები და ინიციატივები ხშირად ინერგება განათლების სისტემის ეფექტურობის გაზრდის მიზნით.

თავი 6. ქვეყნის ადგილი გლობალურ სისტემებში და სტრუქტურებში

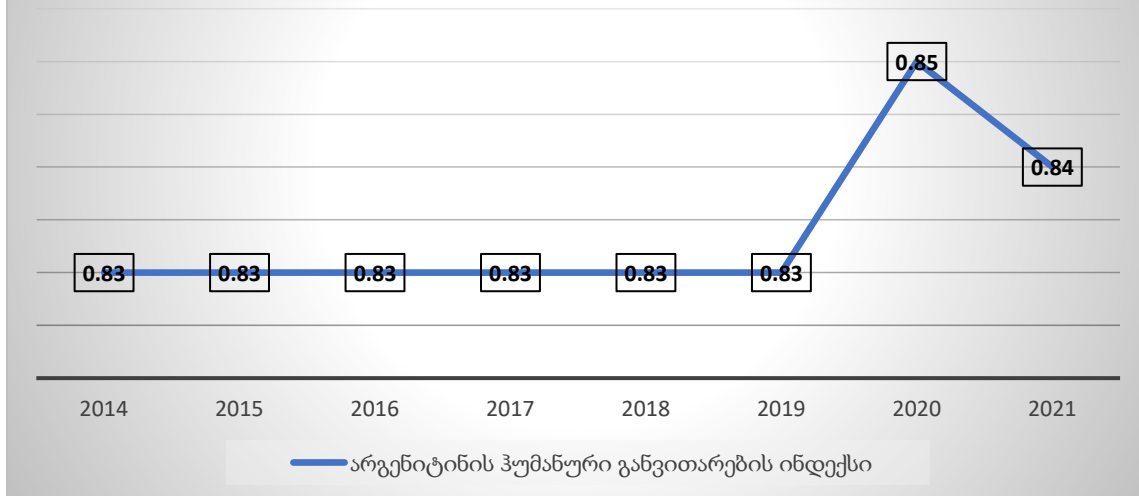
6.1 ჰუმანური განვითარებისა და დემოკრატიის ინდექსი

ჰუმანური განვითარების ინდექსი

გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მიერ გამოქვეყნებული არგენტინის ადამიანური განვითარების ინდექსი არის კომპოზიტური საზომი, რომელიც მოიცავს სიცოცხლის ხანგრძლივობას, განათლების დონეს და შემოსავლის დონეს. ის მიზნად ისახავს გაზომოს არა მხოლოდ შემოსავალი, არამედ ცხოვრების ხარისხიც.

განმარტება: ადამიანური განვითარების ინდექსი ზომავს ადამიანის განვითარების სამ ძირითად განზომილებას: ხანგრძლივ და ჯანსაღ ცხოვრებას, ცოდნას და ცხოვრების ღირსეულ დონეს. ინდექსის გამოსათვლელად გამოყენებულია ოთხი ინდიკატორი: სიცოცხლის ხანგრძლივობა დაბადებისას, საშუალო სკოლის წლები, სასკოლო მოსალოდნელი წლები და მთლიანი ეროვნული შემოსავალი ერთ სულ მოსახლეზე. მეორე ადგილს ინარჩუნებს არგენტინა ადგილი ადამიანის განვითარებაში რეგიონი, რომელიც მხოლოდ ჩამორჩება ჩილეს შორის და 47-ე ადგილზეა სულ 191 ქვეყანა. არგენტინის HDI არის 0,842 რაც ათავსებს მას სეგმენტში ქვეყნები, სადაც ძალიან მაღალი ადამიანია განვითარება მხოლოდ ჩილეს ჩამორჩება (0,855) რეგიონში. შვეიცარია რეიტინგს ლიდერობს 0,962-ით.

არგენტინის ჰუმანური განვითარების ინდექსი

დიაგრამა 7. არგენტინის ჰუმანური განვითარების ინდექსი. (2014-2021)
https://www.theglobaleconomy.com/Argentina/human_development/

დიაგრამაზე ჩვენ ვხედავთ არგენტინის ჰუმანური განვითარების ინდექსს 2014 წლიდან, 2021 წლამდე. როგორც აღმოჩნდა, 2014 წლიდან, 2019 წლამდე აღინიშნება თანაბარი ტენდენცია, თუმცა 2020 წელს აღმავალი ტენდენცია გვაქვს, თუმცა 2021 წელს შეინიშნება მცირე კლება.

დემოკრატიის ინდექსი

არგენტინა აჩვენებს საშუალო დონის შესრულებას უფლებებისა და კანონის უზენაესობის სფეროში და მაღალი დონის შესრულება წარმომადგენლობასა და მონაწილეობაში. ის მსოფლიოს ქვეყნების ტოპ 25 პროცენტს შორისაა დემოკრატიული მუშაობის მრავალი ფაქტორით. ბოლო ხუთი წლის განმავლობაში არგენტინამ მნიშვნელოვანი პროგრესი განიცადა ძირითადი კეთილდღეობის, პრესის თავისუფლებისა და სანდო არჩევნების კუთხით, მაგრამ განიცადა ეფექტიანი პარლამენტის ვარდნა. არგენტინა არის საკვების წამყვანი მწარმოებელი და

ექსპორტიორი ფართომასშტაბიანი სოფლის მეურნეობისა და მეცხოველეობის ინდუსტრიით. მიუხედავად იმისა, რომ ეს არის საშუალო შემოსავლის მქონე ქვეყანა, ერთ-ერთი ყველაზე მაღალი მთლიანი ეროვნული პროდუქტით (GNP) და ერთ-ერთი უდიდესი ეკონომიკით რეგიონში, სიღარიბე და უთანასწორობა კვლავ მაღალია.

არგენტინადემოკრატიის ინდექსში მსოფლიოში იკავებს 44-ე ადგილს. 0.763 მაჩვენებლით

ქვეყანა	საერთო მაჩვენებელი	გლობალური რანგი
იამაიკა	0,787	38
ტრინიდადი და ტობაგო	0,784	39
სლოვენია	0,782	40
ტუნისი	0,779	41
მალტა	0,774	42
ვანუატუ	0,769	43
არგენტინა	0,763	44

ცხრილი 9. ქვეყნების დემოკრატიის ინდექსი 2020 წლის მაჩვენებლების მიხედვით.
<https://www.democracymatrix.com/ranking>

6.2 გლობალურ და რეგიონალურ ორგანიზაციებში მონაწილეობა

ტექნიკური თანამშრომლობა აძლიერებს კავშირებს სხვა ქვეყნებთან და აყალიბებს არგენტინის პოზიტიურ იმიჯს გლობალურ არენაზე, ხელს უწყობს ორმხრივ, რეგიონულ და მრავალმხრივ მოლაპარაკებებს სანდო ქვეყნის წარმოჩენით

ხარისხიანი, გამოცდილი რესურსებით და იმ ქვეყნების ინსტიტუტების პატივისცემით, რომლებთანაც იგი ურთიერთობს.

არგენტინის გამოცდილებამ სამხრეთ-სამხრეთისა და სამკუთხა თანამშრომლობის კონტექსტში დაამტკიცა, რომ დიალოგისა და კომპლემენტარობის ძიების გზით შესაძლებელია მივაღწიოთ შედეგებს სოციალური, ეკონომიკური და გარემოსდაცვითი ზემოქმედებით, რაც გამოიწვევს კეთილდღეობას და პროგრესს ჩვენს საზოგადოებებში. ამრიგად, არგენტინამ დაიმკვიდრა თავი, როგორც რელევანტური აქტორი სამკუთხა თანამშრომლობის სფეროში, სამხრეთიდან, პარადიგმებისა და მსახიობების მრავალფეროვნებაზე ხიდის აშენების წინაპირობით.

ამ მიზნით, არგენტინას აქვს არგენტინის ფონდი სამხრეთ-სამხრეთისა და სამკუთხა თანამშრომლობისთვის (FO.AR), რომელმაც 25 წელზე მეტი ხნის განმავლობაში ჩამოაყალიბა და განავითარა პარტნიორობა განვითარებისთვის. მისი მიზანია ცოდნის, ტექნოლოგიებისა და საუკეთესო პრაქტიკის გაზიარების გზით შესაძლებლობების განვითარება, ასევე უფრო დინამიური განვითარების პროცესების შექმნა საერთაშორისო თანამშრომლობის პროექტების კონტექსტში გაწეული ტექნიკური დახმარების საშუალებით.

იმისათვის, რომ ხელი შეუწყოს ნაციონალური მთავრობის ყოფნის საერთაშორისო კონტექსტში თანამშრომლობის გზით, ფედერალური FO.AR ფონდი სთავაზობს არგენტინის პროვინციებსა და მუნიციპალიტეტებს, მონაწილეობა მიიღონ პროექტის კოლეგებად, ან გაგზავნონ ექსპერტები საერთაშორისო თანამშრომლობის აქტივობების კონტექსტში. თანამშრომლობის სფერო ასევე გაფართოვდა ახალი აქტორების ბოლოდროინდელი ინკორპორირებით, რომლებიც თავიანთი გამოცდილებითა და ცოდნით ხელს უწყობენ შესაძლებლობების განვითარებას. ფონდებმა, სავაჭრო პალატებმა და უნივერსიტეტებმა, სხვათა შორის, წვლილი შეიტანეს შემოთავაზებული განვითარების მიზნებზე უფრო დიდი გავლენის მისაღწევად.

ამჟამად მსოფლიოს სხვადასხვა რეგიონში 130-ზე მეტი ტექნიკური თანამშრომლობის პროექტია. როდესაც სხვა ქვეყნები ითხოვენ არგენტინასთან პარტნიორობას, მათ სთხოვენ მუშაობას ის სფეროები, რომლებზეც ჩვენს ქვეყანას შეუძლია შესთავაზოს დამატებითი ღირებულება: აგროინდუსტრია, პროდუქტიული ტექნოლოგიების ინოვაცია/მეცნიერება და ტექნოლოგია, კრეატიული ინდუსტრიები, გარემო, ჯანდაცვა და ადამიანის უფლებები. გარდა ამისა, და გეოგრაფიული განაწილების თვალსაზრისით, ლათინური ამერიკა არის რეგიონი, რომელმაც ყველაზე მეტი სარგებელი მიიღო თანამშრომლობისგან. ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში აფრიკა და აზია განსაკუთრებით დინამიური გახდა, რამაც განაპირობა ჩვენი ყოფნის გაზრდა მოზამბიკში, ტაილანდში, ჩინეთსა და სინგაპურში, სხვათა შორის.

1982 წლიდან არგენტინა მონაწილეობდა OECD-ის მრავალი სპეციალიზებული კომიტეტის არსებით მუშაობაში და იცავდა OECD-ის შერჩეულ იურიდიულ ინსტრუმენტებს. როგორც G20 ქვეყანა, მექსიკასა და ბრაზილიასთან ერთად, არგენტინა სარგებლობს OECD-G20-ის ფართო დღის წესრიგით და მონაწილეობს სტანდარტების შემუშავებაში უკეთესი გლობალური მმართველობისთვის, როგორცაა ბაზის ეროზია და მოგების შეცვლა (BEPS) და OECD-G20 პრინციპები. პორპორატიული მმართველობა.

ამ კონტექსტში, არგენტინამ გააძლიერა თანამშრომლობა OECD-თან მორგებული სამოქმედო გეგმის მეშვეობით, რომელიც მობილიზებული იყო OECD-ის მხარდაჭერა არგენტინის ძირითადი რეფორმების პრიორიტეტებისთვის პოლიტიკის 16 სფეროში. არგენტინამ გეგმა წარუდგინა OECD-ის გენერალურ მდივანს ანხელ გურიას 2017 წელს G20-ის ფინანსთა მინისტრებისა და ცენტრალური ბანკის გუბერნატორების შეხვედრის მინდვრებზე.

OECD-ის გლობალური ურთიერთობების სამდივნო მართავდა ამ ურთიერთობის სტრატეგიულ კოორდინაციას წევრების სახელით, რაც დარწმუნდა,

რომ დიალოგი დარჩეს ორიენტირებული, წინდახედული და ორმხრივად მომგებიანი. შეხვედრები ჩვეულებრივ იმართებოდა არგენტინელ ოფიციალურ პირებს, OECD-ის ქვეყნების ექსპერტებსა და OECD-ის სამდივნოს შორის ურთიერთშეთანხმებულ თემებზე და მომზადებული იყო ერთობლივად ანალიტიკური კვლევებით. არგენტინამ დააფასა შესაძლებლობა განიხილოს ძირითადი პოლიტიკის საკითხები და გამოწვევები მრავალმხრივ კონტექსტში და ისწავლოს OECD-ის ქვეყნების გამოცდილება, რომლებიც მსგავსი გამოწვევების წინაშე დგანან ბევრ სფეროში. თავის მხრივ, ამ დიალოგმა გაამდიდრა OECD-ის ცოდნა და პოლიტიკის რჩევები და სარგებელი მოუტანა OECD-ის წევრებსა და არა OECD-ის ეკონომიკებს, რაც მათ საშუალებას აძლევდა უკეთ გაეგოთ არგენტინა.

ბიბლიოგრაფია

- CEIC. (2023 წლის 15 დეკემბერი). *Argentina Gold Production*. მოპოვებული 2024 წლის 10 იანვარი, <https://www.ceicdata.com/en/indicator/argentina/gold-production> -დან
- Cultural Atlas. (2018). *Argentine Culture*. მოპოვებული 2024 წლის 10 იანვარი, <https://culturalatlas.sbs.com.au/argentine-culture/argentine-culture-religion> -დან
- Diplomaci in action. (2017). *Argentina 12.08*. მოპოვებული 2024 წლის 8 იანვარი, <https://2009-2017.state.gov>: <https://2009-2017.state.gov/outofdate/bgn/argentina/112753.htm>-დან
- Food and Agriculture Organization of the United Nations. *Forests and the forestry sector Argentina*. მოპოვებული 2024 წლის 12 იანვარი, fao.org: <https://www.fao.org/forestry/country/57478/en/arg/> -დან
- Globaledege. *Argentina: Government*. მოპოვებული 2024 წლის 8 იანვარი, globaledege.msu.edu: <https://globaledege.msu.edu/countries/argentina/government-დან>
- International Trade Administration. (2022 წლის 26 ოქტომბერი). *ARGENTINA: AGRICULTURAL INDUSTRY*. მოპოვებული 2024 წლის 11 იანვარი, trade.gov: <https://www.trade.gov/market-intelligence/argentina-agricultural-industry> -დან
- International Trade Administration. *ARGENTINA TRANSPORTATION INFRASTRUCTURE*. მოპოვებული 2024 წლის 13 იანვარი, <https://www.trade.gov/market-intelligence/argentina-transportation-infrastructure-დან>

- JSTOR. *The Regional Problem in Argentine Economic Development*. მოპოვებული 2024 წლის 9 იანვარი
<https://www.jstor.org/stable/40567913>-დან
- Ministry of Foreign Affairs and Worship. Argentine Republic. *International cooperation*. მოპოვებული
 2024 წლის 15 იანვარი, [cancilleria.gob.ar: https://cancilleria.gob.ar/en/foreign-policy/international-cooperation](https://cancilleria.gob.ar/en/foreign-policy/international-cooperation) -დან
- National Library of Medicine. *Republic of Argentina: Argentina is the envy of other Latin American countries*. მოპოვებული 2024 წლის 10 იანვარი, <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12313038/>-დან
- OECD. *The OECD and Argentina: A mutually beneficial relationship*. მოპოვებული 2024 წლის 15 იანვარი, [oecd.org: https://www.oecd.org/latin-america/countries/argentina/](https://www.oecd.org/latin-america/countries/argentina/) -დან
- Office of the Historian. *A Guide to the United States' History of Recognition, Diplomatic, and Consular Relations, by Country, since 1776: Argentina* მოპოვებული 2024 წლის 8 იანვარი, history.state.gov.-დან
- Reuters. (2013 წლის 14 დეკემბერი). *Argentine economy likely already in recession, analysts say*. მოპოვებული 2024 წლის 11 იანვარი, [reuters.com: https://www.reuters.com/world/americas/argentine-economy-likely-already-recession-analysts-say-2023-12-14/](https://www.reuters.com/world/americas/argentine-economy-likely-already-recession-analysts-say-2023-12-14/) -დან
- Scolaro Database. *Education System in Argentina*. მოპოვებული 2024 წლის 13 იანვარი, [scolaro.com: https://www.scolaro.com/db/Countries/Argentina/Education-System](https://www.scolaro.com/db/Countries/Argentina/Education-System)-დან
- Seafood social profile Argentina. (2020). *Seafish Argentina*. მოპოვებულია 2024 წლის 12 იანვარი, <file:///C:/Users/admin/Downloads/Seafood%20social%20profile%20Argentina%20January2020.pdf>-დან
- Take-Profit.org. *TOURIST ARRIVALS AND TOURISM REVENUES IN ARGENTINA*. მოპოვებული 2024 წლის 13 იანვარი, [take-profit.org: https://take-profit.org/en/statistics/tourist-arrivals/argentina/](https://take-profit.org/en/statistics/tourist-arrivals/argentina/)-დან
- The Energy Year. *Argentina: Vast Unconventional Potential*. მოპოვებული 2024 წლის 9 იანვარი
<https://theenergyyear.com/market/argentinas-energy-industry/> -დან
- the Global Economy. *Argentina: Banking system concentration*. მოპოვებული 2024 წლის 13 იანვარი, [theglobaleconomy.com: https://www.theglobaleconomy.com/Argentina/banking_system_concentration/](https://www.theglobaleconomy.com/Argentina/banking_system_concentration/)-დან
- the Global Economy. *Argentina: Human development*. მოპოვებული 2024 წლის 13 იანვარი, [theglobaleconomy.com: https://www.theglobaleconomy.com/Argentina/human_development/](https://www.theglobaleconomy.com/Argentina/human_development/)-დან
- The World Bank. *The World Bank in Argentina*. მოპოვებული 2024 წლის 9 იანვარი, [worldbank.org: https://www.worldbank.org/en/country/argentina/overview](https://www.worldbank.org/en/country/argentina/overview)-დან
- Thomson Reuters Practical Law. *Construction and Projects in Argentina: Overview*. მოპოვებულია 2024 წლის 12 იანვარი, [uk.practicallaw.thomsonreuters.com: https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-519-9815?transitionType=Default&contextData=\(sc.Default\)&firstPage=true](https://uk.practicallaw.thomsonreuters.com/1-519-9815?transitionType=Default&contextData=(sc.Default)&firstPage=true)-დან

Trading Economics. *Argentina GDP Growth Rate*. მოპოვებული 2024 წლის 11 იანვარი, tradingeconomics.com: <https://tradingeconomics.com/argentina/gdp-growth> -დან

WorldAtlas (2019). *What Are The Major Natural Resources Of Argentina?*. მოპოვებული 2024 წლის 9 იანვარი, <https://www.worldatlas.com/articles/what-are-the-major-natural-resources-of-argentina.html> -დან

WorldAtlas. *What Type Of Government Does Argentina Have?* მოპოვებული 2024 წლის 8 იანვარი, worldatlas.com: <https://www.worldatlas.com/articles/what-type-of-government-does-argentina-have.html>-დან

World Bank Blogs. (2017 წლის 28 თებერვალი). *Transforming the heart of Argentina's economic and social prosperity, its cities*. მოპოვებული 2024 წლის 10 იანვარი, [blogs.worldbank.org: https://blogs.worldbank.org/latinamerica/transforming-heart-argentina-s-economic-and-social-prosperity-its-cities](https://blogs.worldbank.org/latinamerica/transforming-heart-argentina-s-economic-and-social-prosperity-its-cities) -დან

World Meter. (2024). *Argentina Population*. მოპოვებული 2024 წლის 10 იანვარი, <https://www.worldometers.info/world-population/argentina-population/> -დან